

СВОБОДНА МИСЪЛ

ИЗДАВА ФЕДЕРАЦИЯТА НА АНАРХИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ • LE JOURNAL DE LA FEDERATION ANARCHISTE BULGARE (FAB)

Ноам Чомски: САЩ 2 и Латинска Америка

Прекарал съм много време да чета и истината е, че правителството се защитава от своя враг, главен враг. Неговият главен враг е местното население. Това важи за всяко едно правителство, което познавам.

Есперанто 4 и Анархия

Всеки напълно последователен анархист трябва да бъде привържен на Вътрешната идея и че всеки есперантист, дали той съзнава това или не, дали той иска това или даже се отвращава, обективно е анархист.

„ВЕЛИКИЯТ“ 10 НОЕМВРИ 1989: 6 Репресии и репресирани

Констатирам с болка, че количествените и качествени сравнения между османските репресии и тези на властите в „освободена“ България не са в полза на последните.

„ВЕЛИКИЯТ“ 10 НОЕМВРИ 1989: 9 Шпионите от Първо главно

Екс-„бойците от тихия фронт“ по жалък и долнопробен начин демонстрират „върховна гражданска загриженост“, че с отварянето на досиетата „България се лишава и от имунна система“.

„ВЕЛИКИЯТ“ 10 НОЕМВРИ 1989: 10 Дисидентни, резидентни и агенти

„...После ги разведоха по парижките магазини. Например Румяна Узунова придружи Копринка Червенкова, за да си купи сутиени, кълоти, комбинезони и други дамски придобивки...“

Ако изборите променяха...

Първанов можеше да не бъде избран на тези тъпи избори само при едно условие – ако беше умрял преди 29 октомври. Това обаче беше невъзможно, защото Първанов е най-застреляният, утрепен и захлупен президент в историята на познатата вселена и по-умрял от това – здраве му кажи. Пред Гоце Параванов даже Желю Митев Желев изглежда като един Жан Валжан – Желю поне имаше съпротива в биографията си. Гоце няма нищо, освен отметка в ДС, че е бил съгласен с партийната линия, с която е съ-

гласен и до днес, независимо към чий „братски“ задник за целуване е насочена същата. Никои от хората, които ми го хвалеха през тия месеци, не можа да ми цитира нито една негова мисъл, идея или постъпка, достойна за запомняне повече от резултат от футболен мач. Поставен от Сидеров бил. На колко милиметра от земята трябва да ти е левтата, за да се радваш, че си по-светен от Сидеров? С тези и други основания седем от десет български граждани отказахме да признаем „президента на всички български

граждани“, а шест от десет отказахме изобщо да съучастничим в скапания фарс, пробутван търгява за демократия.

Два милиона обаче си харесаха Гоце и с абсолютно непредставителните си познания от времето на последната банка във вечерно училище по социалистическа психология ще обясня защо. Защото станахме много гоцета. Защото много станахме тия, дето се гънем пред всеки нов началник и не смеем да треснем по масата, също като Гоце. Защото на чужди хора всякак угаждаме,

а за близките си все нямаме време или правомощия, също като Гоце. Защото отвън и навън сме изтупани, а въкъщи е двор разграден, Първанистан. Защото предпочитаме недомлъвките пред руганията, клечката за зъби пред сопата, предпочитаме да ни ориентират, вместо да вървим по своя път и най-вече – смятаме, че това е единственият възможен избор, па се пишем и тарикати, че сме го „избрали“. Да, за два милиона от туземната популация на еврогубернията, Гоце олицетворява собственото им примирение и пер-

ченето с него. Перченето с нищо несвършеното, със заметените под килима боклуци, с потупването по навенената главица – браво, мойто момче, за нищо не ставаш, ама поне си послушен. Нà ти смукалка да ближеш.

Това не е нито изборът, нито бъдещето на България. Датата на *Избора* няма да насрочи президентът, а народът, когато реши, че връщане назад няма. А който мисли, че това е утопия, да прочете историята на нашата континент, дето не е писана от гоцета по гържавна поръчка. •

В Европейския съюз като в СССР

» » продължава от миналия брой

Една сбъдната мечта

Българската бюрокрация се подмокря от удоволствие, защото за неокосмолците (ако в съзнанието ви тук изплува образът на Кунева, в моето също) той е сбъднатата мечта, останала несбъдната в съветската кочина. СССР беше опит да се създаде империя на бюрокрацията, за който все още се твърди, че се бил провалил. Всъщност не е така, той се отложи или по-скоро стана другде. Провали се опитът за реставрация на феодалната империя с нейните права на потеклото, несменяеми вождове и крепостни бачкатори, но това е ясно – времето на тези неща беше свършило и империалистите болшевики бяха като Наполеон, който се завръщаше триумфално няколко пъти, за да бъде бит за пореден път и накрая се примири с почетната титла на последен император в някаква затъненост, в която пращат последните императори. Едно-временно с пораженията на съветските императори, укрепваше „новата класа“, за която беше ясно, че е „исторически предопределена“ да

наследи контрола върху живота ни.

Ерата на бюрократа

Ерата на бюрокрацията може доста логично да се предвиди и без да бъдеш Маркс. Цялата идея за собственост – било то върху земя, пари, роби – е идея за контрола. Погрешното схващане, че земята дава пари, а парите – власт е всъщност точно обратното – властта като чист контрол върху тоягата е позволила на властимащите да „притежават“, тоест да контролират каквото си поискат, а дали това е било земя, роби, пари, пътища, кораби или телевизионни мрежи, зависи единствено от технологичното развитие и това кое е най-интересно в момента. Съответно на един или друг етап „притежанията“ са ползвани, за да задържат и укрепват властта, но не защото тя произтича от тях, а защото те произтичат от нея. Властта е доста удобна на някаква зараза, която се предава както по наследство, така и чрез пряк контакт, включително по полов път. По този начин появата и утвърждаването на класа, която ще се

интересува единствено от запазването на властта в чист вид – без нужда да се грижиш за земи, пари, роби и пр. – е логично и ясно. Властимащите не обичат да се грижат, те обичат да властват. Луксът и охолството са въпрос на мода. Днешната мода е да се обличаш като пролетарий, докато „разпределяш“ няколко милиарда „фондове“. Вирусът няма нужда да се развива и разкроява, а само да оцелява и да се размножава. Ако трябваше да мисли, природата щеше да му гаде мозък, но тя не е. Затова е и много странно, че много „мислители“, включително и Маркс, дават приоритет на следствието, а не на причината – за тях властта служи на капитала, а не обратно. Типичният даван пример е, че капиталистът контролира политиците, а не обратното. Горчиво заблуждение, насаждано между другото и от самите капиталисти (и политици, за които е удобно вината да е някъде другде), което приключи някъде в средата на 20-ти век, когато на практика цяла Европа падна под политически контрол. Франко, Мусолини, Хитлер и Сталин наложиха своя ред във фабриките,

които не беше задължително много приятен на довчерашните капиталисти и те просто подвиха опашка. Подобни процеси протичат в Америка, също сочена за крепост на капитала, но малко по-рано. През 1911 Рокефелер губи последната си битка за монопол върху петролния бизнес и неговата империя Стандард Ойл е разбита с решение на Върховния съд на САЩ. Това е доста интересен процес, тъй като Рокефелер успява да отстрани всичките си конкуренти и да установи пълен монопол върху петролния и железопътния бизнес, а там конкурентите му (и на сьратника

му в това дело Вандербилт) са свирепи играчи – петрол е все пак, не е пасмантерия, – но отстъпва пред политиките и „общественото негодувание“, тоест журналистите. Защитавайки „обществения интерес“, политиците просто се разпряха с човека, който беше решил, че може наистина да ги контролира. „Аз купувам политиките“ са очевидно последните думи на много безславно загинали милиардери, включително и в нашата мила родина. Капиталът днес се ползва единствено да върши мръсната работа на политиката, а не обрат-

» » продължава на страница 2

СВОБОДНА
МИСЪЛ

АБОНАМЕНТ 2007

СКЪПИ ЧИТАТЕЛИ,

Абонаментът за вестник

„Свободна мисъл“ започва от

15 октомври и завършва на 16 декември.

Можете да се абонирате във всички пощенски клонове в страната, а също и в офисите на Артефакт ООД, София, ул. Хубавка 8. На телефон 971 71 71 можете да се обадите, за да изпратим безплатно наш куриер, който да ви абонира.

КАТАЛОЖЕН НОМЕР

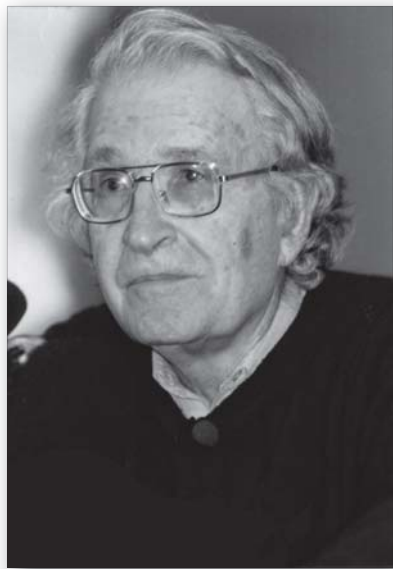
1 година: 6,00 лв

6 месеца: 3,00 лв

3 месеца: 1,50 лв

Ноам Чомски: САЩ и Латинска Америка

По случай 30-тата годишнина от взривяването на кубинския пътнически самолет, полет 455, което отне живота на 73 пътници, на 6.10.2006 г. се проведе среща в Масачузетския технологичен институт в Бостън. Участваха политическият активист и анализатор Ноам Чомски, френският учен и специалист по Куба Салим Ламрани и президентът на националната гилдия на адвокатите Майкъл Авери. Проведе се дискусия върху външната политика на САЩ спрямо Куба и Латинска Америка и случая с Луис Посада Карилес и „Кубинската петорка“ – кубински служители за борба с наркотрафика, обвинени в шпионаж срещу САЩ в полза на Куба.

Следва отговор на въпрос от публиката от Ноам Чомски:

От публиката: След интегрирането и кооперирането между Куба, Венецуела и Боливия в последно време, очевидно е, че САЩ отделят повече внимание на тези страни. Какви според вас могат да бъдат задачите пред тайните агенти във Венецуела? И бихте ли анализирали възможността за военна интервенция във Венецуела и Боливия от страна на правителството на САЩ.

Ноам Чомски: Добър въпрос. Знаем, че САЩ подкрепиха военен преврат, който за кратко отстрани президента Чавес, но трябваше да отстъпят, след като той бе възстановен бързо и то след остра реакция в почти цяла Латинска Америка. Те там гледат на демокрацията по-сериозно, отколкото ние тук (в САЩ - б. пр.).

Веднага, след като се опитаха да свалят правителството чрез сила, САЩ незабавно започнаха поддривни действия в подкрепа на групи от противници на Чавес. Това се описва в пресата като поддръжка за про-демократични групи, които се противопоставят на президента Чавес.

Забележете, че се представя като вярно по дефиниция, че сте против президента, значи сте про-демократичен. Да, но това противоречи изцяло на проучванията на общественото мнение (в Латинска Америка има много добри агенции за проучвания, които редовно

правят изследвания по целия континент). Поддръжката за демокрацията не се оттегля, оттегля се поддръжката за демократичните правителства в цяла Латинска Америка и то по съвсем основателна причина: правителствата се асоциират с неолибералните програми, които подкопават демокрацията - МВФ, програмите на американското финансово министерство, тоест хората просто се отдръпват от правителството. Има изключения и най-голямото изключение е Венецуела.

След 1998 година, когато Чавес беше избран, поддръжката за избраното правителство расте много бързо и сега е най-голяма в цяла Латинска Америка. Той спечели няколко избори, които бяха признати за свободни и честни, няколко референдума, но въпреки това той е диктатор, евтин диктатор, което се доказва от факта, че нашият скъп вожд казва така и, понеже ние сме доброволни севернокорейци, щом нашият скъп вожд го казва, значи е вярно. Значи той е диктатор и ако ще поддържа диверсии, за да го свалим, това е демокрация по дефиниция. Трябва да се потрудите добре, за да намерите изключение от това правило или дори забележка по него, както и по другите примери, които споменах.

Можем да се запитаме как бихме реагирани, ако Иран, например, утре започне военен преврат, който да сваля правителството в САЩ и когато превратът не успее, веднага да започне да поддържа про-демократичните групи в САЩ, които са срещу правителството. Дали ще им дадем сладолед и бонбони?

В диктаторска Венецуела обаче ни оставиха да си вършим работата. Фактически дори оставиха вестниците, които поддържаха преврата, да работят. Мога да продължавам да говоря за това, но каква ще е ползата?

САЩ дълго време имаше две основни оръжия за контрол над Латинска Америка. Едното е икономическото контрол, другото е военната сила. Те използваха и двете дълго време. И двете сега са отслабнали и това е сериозен проблем за плановниците на правителството.

За пръв път в своята история от испанската колонизация насам, страните в Латинска Америка започват да се движат заедно към някаква степен на независимост, дори на интеграция. Латиноамериканските държави са били твърде разединени от историята, имат големи разлики между малцината свръхбогати и огромните маси бедни, така че когато говорим за страните, говорим за богатите елиту. Богатите елиту, а не гражданите, се ориентират към Европа и Северна Америка, вместо страните да се сближават. Стига се готам, че капиталите са в

Цюрих, Лондон или Ню Йорк, втората къща е на Ривиерата, децата учат в Кембридж или нещо такова. Това е така от много време, твърде малко сътрудничество има помежду им, но това се променя.

Преди всичко има масови народни движения, като това в Боливия. Там има такива демократични избори, за които не бихме могли и да мечтаем. Имам предвид, че медиите отразяват нещата справедливо в тази страна и би трябвало да се срамуваме между техните избори и нашите. Няма да задоволявам, но с малко усилие може лесно да го забележите – има масово народно движение и хората знаят за какво гласуват и избират някой от своите, който живее с техните проблеми. Това е невъзможно да си представим тук, където изборите буквално са на нивото на рекламите за паста за зъби по телевизията.

Има масови народни движения навсякъде и те започнаха да се интегрират по някаква степен за пръв път.

Силата на оръжието отслабна. Последният опит на САЩ през 2002-ра във Венецуела бързо мина в отстъпление. Правителствата, които САЩ сега поддържа (защото са принудени), са от онзи тип, който те се опитваха да премахнат неотдавна, и причината са тези народни движения.

Икономическото влияние също отслабна неимоверно. В момента там изричат МВФ. МВФ на практика е министерство на финансите на САЩ. Аржентина, помнете, беше отличникът на МВФ, даваха я за пример, как чинно спазваше всичките им предписания. Да, но Аржентина свърши с тотален икономически срив. Тя успя да изплува от него, но само след като грубо наруши предписанията на МВФ и сега, както президентът (на САЩ - б. пр.) каза, „разкарават МВФ“ и плащат дълга си с помощта на Венецуела. Венецуела откупи голяма част от техния дълг. Същото ще се случи и с Боливия.

Като цяло икономическите средства отслабват, военните вече не са каквито бяха навремето и САЩ несъмнено са дълбоко притеснени от това. Не трябва да

смятаме, че САЩ ще изоставят военните опити, напротив, личният състав на въоръжените сили в Латинска Америка днес е вероятно по-висок от всякога. Броят на латиноамериканските офицери, обучавани от САЩ, расте много бързо. Днес за пръв път (не се е случвало дори по време на Студената война), помощите на САЩ за въоръжаване са по-високи от икономическите и социалните помощи от основните федерални агенции взети заедно – това е промяна. Има повече въздушни бази навсякъде.

Наблюдавайте Еквадор, има избори там след седмица. Вероятният победител (Рафаел) Кореа е интересна личност. Наскоро, попитан какво би направил с голямата военновъздушна база „Манта“ в Еквадор, той отговори, че би се позволил да остане, ако САЩ позволят на Еквадор да изгради своя военновъздушна база в Маями.

Такива неща стават. За пръв път се чува зов за създаване на индианска нация. Местното население, което е мнозинство в някои държави като Боливия, излиза на политическата сцена за пръв път от 500 години, избирайки свои собствени кандидати. Това са основните промени, но САЩ със сигурност няма да се предадат.

Военното обучение се променя. Официалният фокус сега е върху тъй-наречения радикален популизъм и улчен бандитизъм. Знаете какво значи радикален, когато свещениците организират селяни (това е често явление в Латинска Америка през последните десетилетия, довело до убийствата на стотици католически свещеници от военни банди, обучени и официално подкрепяни от правителството на САЩ - б. пр.) или когато някой излезе от „правия път“. Така че, да, нещата са сериозни. Какво ще направят?

Правителствата трябва да защитават националната сигурност. Ако прекарате известно време в четене на разсекретените документи, ще знаете какво значи това. Прекарал съм много време да ги чета и истината е, че правителството се защитава от своя враг, главен враг. Неговият главен враг е местното насе-

ление. Това важи за всяко едно правителство, което познавам. И така, ако прочетете разсекретените документи, ще забележите, че повечето от тях целят да защитят правителството от неговото собствено население. Няма много общо с така наречените интереси по сигурността в другия смисъл и това важи и до днес. Така че няма как да знаем какво замислят, защото не би трябвало да знаем това. Можем само да предполагаваме.

Какво предполагам аз, че бих направил, ако работех в службата за планиране на Пентагона и трябваше да измисля начин за сваляне на правителствата на Боливия, Венецуела и Иран. Това е мисълта, която веднага идва наум и предполагам, че точно това и правят - поддържат отцепническите движения, което е напълно възможно, ако погледнете географията и местата, където се намира петролът, и така нататък.

Във Венецуела петролът е в провинция Зулия, откъдето идва и опозиционният кандидат, точно до границата с Колумбия (една от най-големите държави [в Латинска Америка], в които САЩ имат мощно военно присъствие). Това е богата провинция, силно анти-Чавеска, и повечето петрол се намира там. Носят се реални слухове за движение за независимост на Зулия, което, ако успеят да го изработят както трябва, може да послужи за повод на САЩ да се намесят, за да го защитят от „диктатора“. Това за Венецуела.

В Боливия основните ресурси от природен газ са в долините, източните долини, в които живеят предимно европейци, не индианци. Те са против правителството, богата местност, близо до Парагвай (една от другите страни с американски военни бази), така че може да си представите същия проект в действие - отново сепаратистко движение.

В Иран, ако погледнете, петролът в региона е около залива, шиитските части на Ирак, шиитските части на Саудитска Арабия и персийските части на Иран, Казахстан. Този около залива е при арабите. В Европа се говори (знаете, вероятно пуснато от ЦРУ) за Ахваско освободително движение в региона. Не знам доколко е възможно, но мисля, че това е мисълта, която би се появила в главите на плановниците в Пентагона – да спонсорират така наречено освободително движение в областта около Залива и после да отидат да го защитят. Те имат 150 000 войници в Ирак. Може да се предположи, че ще бомбардират останалата част от страната, за да я върнат в каменната ера. Това е допустимо, тоест не бих се учудил, ако се разработват подобни планове. •

Превод:
Златко Костадинов

В Европейския съюз като в Съветския

» » продължава от страница 1
ното, както се е считало доскоро. Може би някога политиците са водели войни, за да могат определени фирми или богаташи да крадат победените народи, но вече не е така. Фирмите се сменят, техните шефове също, но властта е вечна особено в най-голямата империя – от всички избори за конгреса в САЩ от 1946 година насам, в 92% от случаите конгресмените запазват поста си, а в 75% от случаите сенаторите също остават сенатори за пореден мандат. А ние се чудим, че Първанов спечелил.

Дружбата с великия ЕС

Как стоят нещата в също тъй нужния ни като въздуха и водата на всяко живо същество ЕС? Властниците имат пълен контрол, включително и върху капитала. За да гържат властта – съвсем просто казано, да хранят войската и полицията от гържавната хазна – на тях им трябва бюлетините и апатията на европейските работници и нищо повече. Изключително ефективна система, защото на капиталиста му трябва тяхната всекидневна пот – нещо, което очевидно се иска и поддържа много по-трудно. За да осигурят бюлетините, политиката е превърната в телевизионна викторина, а за да осигурят апатията беше казано на капиталистите да ползват робския труд на работници от други цветове, като оставят техните гласоподаватели да се изживяват като световна работническа буржоазия и толкоз. Европейският работник трябва да бъде доволен от своите „придобивки“, като е оставен да рони сълзи колкото си ще за децата, които шият обувки и тениски („Произведено в ЕС“) по 13 часа на ден без почивен ден някъде... другаде, включително и в самия ЕС, тоест в България. Подобно на болшевишката система, най-голямото престъпление на бюрокрацията е убийството на човешкия дух за съпротива, свобода и развитие – убийство, което дава много по-тежки жертви, тъй като с времето затрива цели народи и култури наведнъж, а не отделни „неудобни“, колкото и много да са те.

Демокрацията открива Америка

Чомски е много прав, когато сочи демокрацията в Боливия и Венецуела за много по-развита от западната. Не би ли следвало, ако предположим, че капиталът е толкова вездесъщ, именно в Боливия, Венецуела и изобщо цялата разбунена Латинска Америка, духът за съпротива да е най-зле? Та нали точно там хората нямат практически никакви загрижености за „публичния интерес“ „демократични институции“, докато капиталисти и латифундисти си имат бол и то от най-допотопния вид?

Не, това, което определено няма в Боливия и Венецуела, е номенклатура и бюрокрация, която да запуши устата на неоните с „придобивки“, докато примерно испанските шивачки им шият обувките за четвърт песета на час. Така е, защото има гържава Колумбия, а няма гържава Монтесумия.

„Европеизирането“ на България е това на бюрокрацията тотална власт, а не на жизнения стандарт в Западна Европа, който е резултат от вековни грабежи. Това се доказва съвсем лесно – жизненият стандарт на раята в Османската империя явно е бил по-висок от този на просешка Европа, в която хората допреди 200-300 години мрат от глад и болести и се спасяват с картофи, докато в България се водят спорове дали картофите стават за добитъка, или и за него не стават. Тогава Османската империя граби от най-голяма територия и съответно нейната рая е най-„добре“ – султанът няма нужда от размирици, защото тогава ще трябва да дава повече власт на заптиетата, за да ги потушават, а властникът не обича да дава власт, особено ако може да се размине с просто намаляване на грабенето. В края на краищата той не е директор, дето да отчита печалба пред акционери, нали? Това дали раята обаче е по-нахранена от друга рая не я прави по-малко рая, а напротив – убиването на духа за съпротива у нея я обрича на онова, което търпи България вече сто, шестстотин, а защо не и хиляда и треста години. Но днес нещата стоят иначе – европейският работник е охранената рая на бюрокрацията империя. Рая, която е изгубила всякакво класово съзнание и се изживява като буржоазия, каквато никога не е била и никога няма да бъде, защото не контролира нищо, дори илюзиите си за участие в управлението. Тя ще последва безрадостната участ на други „доволни“ работници от минали фараонства, империи и халифати при следващото раздаване на картите между властниците. Прудон е прав както никога досега в твърдението, че работниците в стремежа към по-високи заплати губят нещо стократно по-ценно, а именно контрола върху производството, предавайки го изцяло върху онези, от които „искат придобивки“. Жалките последици от това „освобождаване“ на труда виждаме и днес с трагичното състояние на синдикатите.

Налагането на „новия“ бюрокрачен режим в България показва много ясно това сравнително ново съотношение на силите между гържавна бюрокрация и капитал. Трансформирането на бюрокрацията от гържавния капитализъм (наричан по тия места социализъм) в чисти капиталисти стана за една нощ и без особени сътресения, дори между са-

Бюрократът.
Карикатура от Марко Гайети

мите бюрокрасти. Много повече политически апаратчици станаха бизнесмени, с което показаха, че те могат и едното и другото (бизнесът също в момента е тотално бюрократизиран, но това е друга тема), докато малци на са „чистите“ предприемачи, успели да проникнат в политиката. Политическите връзки на тате днес са много по-важни за кариерата, отколкото наследените земи и фабрики и това се вижда от възхода на династията Буш (пробвали в бизнеса и успехи в политиката) до жалкото състояние на българските реститутки, сведени до безгласни рентниери. Държавните капиталисти в САЩ като Буш и Чейни за малко минаха в частния сектор по времето на Клинтън, но само за да се завърнат триумфално осем години по-късно като господари на една още по-безскрупулна империя. Нито фирмата Халибъртън на Чейни, нито бизнес експериментите на Буш са им доставяли толкова опиянение от властта, каквото имат днес в Белия дом. Както и в България, печалбата за властника, състоянието на икономиката, да не говорим пък за социалното благоденствие, няма значение. На неговата диаграма има само една линия, която трябва да расте – власт. И той вече е намерил начин да я поддържа дори при реално понижаване на жизнения стандарт като цяло, което за много анализатори е факт за Европа и САЩ от 1970-те години насам, а за България е факт и без анализ.

Къде са тия капиталисти, бе?

Хората, които твърдят, че „зад кулисите“ имало някакви „едри капиталисти“, които дърпали конците, трябва да го докажат, докато всекидневно виждаме как политически фигури придобиват контрол върху милиони и милиарди, съвсем открито и нагло – от съветските газози и нефтени монополи до „обръчите от фирми“ на Доган.

Просто днес, когато казваме „гържавата и капитала“ все едно казваме „правителството и финансово ми-

нистерство“ – те отдавна са едно и също и капиталът служи за поддържането на гържавната власт, която пък осигурява на капитала ролята на охолоно икономическо заптие. Вече никои не помни кой е бил яйцето и кой – кокошката, нито пък е важно. Борбата с гържавата е достатъчно ясно, кратко и изчерпателно понятие.

Естествено, гържавата има нужда от пари, за да упражнява властта, а и също да поставя на мястото им романтичните капиталисти, които решават, че могат да се конкурират с нея само защото са направили някой милион, без да ги хванат. И тя си ги набавя, без изобщо да пита когото и да било. С една-две гържавни поръчки и с едно-две затваряния на очите на митницата в България днес се става капиталист милионер за месец, без да има нужда да строи поточни линии и да крадеш полезните изкопаеми на ескимосите. Ако измерим колко бързо забогатяха българските новобогаташи, те слагат в джоба си и такива знакови фигури на капитализма като Бил Гейтс, и Джордж Сорос. А руските олигарси сигурно бият всички рекорди по бързо правене на „първия милион“. Добре дошли в клуба на богатите? Мерси, ние отдавна сме там и метем входа, защото чакаме да дойде руската делегация.

Всички най-големи скокове на цените в България бяха правителствени решения. Либерализацията беше гавра с корена на тази дума, който е „свобода“. Парното и токът останаха гържавен монопол – „Топлофикация“ София – е изцяло гържавна и общинска собственост (някой изобщо прави ли разлика), а цените им се „договарят“ по идиотски начин – ръководството на фирмата предлага на нейния собственик да вдигне цените, а нейният собственик неохотно, видите ли, се съгласява. А уж собственикът сме самите ние, нашите майки и бащи са инвеститорите, а правителството е прост администратор. Щяхме ли да се съгласим, като три поколения „акционери“, ако ни бяха питали? Когато утре ги „приватизират“, гържавата просто ще си назначи за парлама някакъв чужденец, който ще върши абсолютно същото, каквото и довчерашният гържавен служител – ще ни дера кожата, ще внася чинно лептата на гържавата, където трябва (не е задължително да е гържавната хазна) и ще тъпче трезорите на банките. Колкото до частните „капиталисти“, гържавата просто им нарежда да вдигнат цените със сумата на новия акциз или косвен данък, който тя директно прибира. Там няма дори договаряне или предлагане, а се свежда заповед от правителството. Корупцията е просто вид гържавен данък, но който е по-бързо ликвиден – пари, които мо-

жеш да ползваш за бързи операции, без да чакаш решение на парламента. Парите от хазната се ползват за побавни операции, но за едно и също нещо – поддържане и умножаване на властта.

Лепенките на мутрите-охранители днес носят гържавния печат

Това показва и движението на данъците (Европа искала и има си хас) спрямо движението на доходите. Ръстът на данъците вече изпреварва сериозно ръста на доходите на гражданите (който е предимно инфлационен), което значи, че даваме „добро-волно“ на бюрокрацията гържавна машина все по-голяма част от парите, които изработваме. Дали тя дава на надяващите ѝ се блажени верующи, онова, на което се надяват, да отговорят самите блажени верующи. Както пише Г. Константинов в един друг материал, още най-блаженият верующ, свети Августин Блажени е бил наясно по въпроса: „Какво е гържавата, ако не една голяма банда и не е ли всяка обикновена банда една малка гържава?“

Какво означава ЕС за нас утре?

Ако не направим нищо по въпроса а си седим на палците, това означава накратко следното: износ на престъпления и в двете посоки. За едната е ясно, но за другата – от Европа към България – не е оттам. В България работниците ще работят при условия, които във всяка западноевропейска гържава щяха да доведат до опандизването на капиталиста, ако законите им се прилагат (а там се прилагат, за да се гържи раята мирна). Ако някой накара френски работнички да шият обувки по 13 часа на ден, седем дни в седмицата, срещу 120 евро на месец, той ще бъде престъпник. Но тук това ще продължи да става, в „европейски“ – италиански, гръцки, испански и пр. фабрики – и на стоките ще пише „Произведено в ЕС“. Пред все по-мизерстваща български европеец ще продължат да размахват смукалки – довчера това беше „след като влезем в Европа“, утре ще бъде „след като размразят замразените все още фондове“, след това „след като влезе евро“, след това кой знае какво. България ще стане земята на БСП – бедните и самотни пенсионери. Бедни, защото гържавата ще им е взела всичко, което са изработили, и ще ги остави да гладуват, боледуват и мръзнат. Самотни, защото децата им ще са ги зарязали отдавна, за да мият чинии там, където за миене на чинии плащат повече. Ако не направим нищо по въпроса, а си седим на палците, повтарям, защото към този материал ще се връщаме още много пъти на страниците на същия този вестник. •

Александър Ванчев

НОВИНИ

15% увеличение на цената на тока, произвеждан в ТЕЦ Варна

Между 10 и 15 на сто да се увеличи цената на тока, произвеждан в ТЕЦ Варна ще предложи централата на Държавната комисия по енергийно и водно регулиране.

ТЕЦ Варна осигурява 10 на сто от енергопроизводството в страната и работи основно за НЕК.

Поскъпва хлябът

Поради поскъпване на брашното, хлябът във Видин поскъпва с 1 стотинка на 100 грама.

Хлебопроизводителите от Лом очакват до края на годината да има още едно увеличение на цените на хляба. То се налага от поскъпването на брашното от 30 на 45 стотинки.

До нова година хлябът в България ще бъде 1,20 лв, т. е. с 10 ст. над сегашните цени.

Цената на софийския боклук – 83 329 200 лева

1. Балиране и складиране в София – 1000 бали на ген, всяка по 40 лева. Досега има складиране 420 000 бали, които струват 16,8 млн. лева

2. Транспорт – при цена 0,23 лв/км: 200 000 тона до село Цалапица, Пловдивско – 690 000 лева; 80 000 тона до Карлово – 239 200 лева.

3. Разбалиране и депониране – при цена 9 лв/тон – с. Цалапица – 1,8 млн. лева; Карлово – при цена 15 лв/тон – 1,2 млн. лева;

4. Цена за получаване на място за складиране на боклука – за Пловдив – 45 млн. лева; за Карлово – 17,6 млн. лева;

Балите боклук от софийския квартал „Дружба“ няма да се карат в „Кремиковци“, а в Карлово. В Карлово балите ще се разпоковат, защото сметицето там е за насипен боклук (какъв беше смисълът да се балират боклуците и да бъдат похарчени почти 17 млн. лева?) Според министър Джебдет Чакъров обаче, това нямало да осъпни операцията (само 3 млн. лева, колко му е...).

Един завод за преработване на отпадъци струва 30 млн. лева. Вместо всички тези гениални операции на общинарите за временно решение, спокойно можеше да бъде построен поне един завод, който да спести много пари за момента и още повече занапред. •

ОТ НАШИТЕ ЧИТАТЕЛИ

Анархизмът – съвременна идеология

Настоящата тема е резултат от курсова разработка от изучаваната материя „Политически идеологии“. Темата за курсовата работа беше по избор, което ми даде възможност да се спра на неgotам познатата и не на всички ясна идеология – анархизмът. До неговата същност стигнах благодарение на книгата на Пьотър Кропоткин „Взаимопомощта – фактор на еволюцията“ и поредицата от библиотека „Проблеми на обществото“ – „Що е анархизъм?“ и „Федерализъм и централизъм“ от Рудолф Рокер, а също така и редица интересни материали от органа на ФАБ – „Свободна мисъл“

Безвластническата мисъл се корени в бунта, в протеста, в критиката, в отрицанието на старото. Представители на безвластие то са плебеите, които провеждат първата генерална стачка в древния Рим, като напускат града, и отделяйки се от патрициите, престават да обслужват обществения живот, с което принуждават вторите да отстъпят. Безвластието в историята е представено и в акта на селските въстания против крепостничеството, в дейността на секциите от Великата френска революция, в юлската революция от 1830 г., във февруарската от 1848 г., а по-късно и в Парижката комуна.

Произходът на оформеното безвластническо движение трябва да се търси в Парижката комуна. Създател, организатор и най-добър изразител на това движение е Михаил Бакунин. До него анархизмът е философска тенденция. С Бакунин анархизмът се превръща в социал-революционно движение. Той е най-забележителният феномен на съвременната цивилизация. В бурната и неспокойна епоха, в която живеем, не съществува друга алтернатива за човечеството. В мрачния лабиринт на тотална несигурност, опустошителни войни, унизителна мизерия, злоеща безработица и разруха друг изход няма.

Анархизмът е закономерен резултат от многовековната духовна революция на човечеството. Страстният копнеж за пълна свобода на личността, благородството, изключителната морална свобода и войнстваният стремеж към съвършенство и хармония са били негови политически и интелектуални координати. Не съществува в света друго учение, чиято социална и етическа същност да е така непосредствено свързана с модерната наука. Големите негови мислителни, революционери, философи, социолози и теоретици като Прудон, Бакунин, Кропоткин, Малатеста, Ноам Чомски и др. са изтъкнати учени със световна известност. Анархизмът се явява като висш синтез на мъдростта на вековете и на идеите за един по-съвършен нов свят.

Моралните и етични ценности образуват сърцевина-

та и духовното богатство на анархизма. Анархистката етика е олицетворение на духовното съвършенство и хармония на личността. Тя е логичен и закономерен идеал на човечеството в многовековното му развитие. Още в най-дълбока древност големия китайски философ Лао Дзъ (5 век преди Христа), проповядва етични идеи, които се галечни предвестници на безвластническата идея. В същия дух са философските размишления на древногръцките мислителни Антистен и Зенон, и на александрийския гностик Карпократ. Основният философски проблем за тях е човекът с неговия микросвят – мярка на всички неща в света. Те приемат, че хората са равни пред универсалните природни закони и не се нуждаят от никакви институции, които да регулират живота на обществото. Те признават законите на сърцето и съвестта. През Средновековието и Ренесанса писателите Рабле и Де Боези внасят още по-витални акценти в етичните принципи. Истински създател на анархистката етика е английският политически мислител Уилям Годуин, който създава етична система с положителен революционен заряд. Неговите философски, политически и етични концепции са нов поглед върху историята в бурното време на Великата френска революция. Те оказват влияние върху следващото поколение от революционери, мислителни и писатели.

От гледна точка на философията анархизмът може да се приеме като най-крайна проява на процеса на разкрепостяване на западноевропейската мисъл, довел до отхвърлянето на всяка форма на власт, външна за човека или поставена над него, независимо дали от природата, или се определя като „божествена“ или „човешка“. Този процес води до отричането на всички принципи, използвани във всички времена и по различни начини от силните на деня, за да оправдаят експлоатацията и потисничеството, които упражняват върху останалата част от населението. От гледна точка на политиката анархизмът се явява продължение на делото на Великата френска революция, която едновременно с политическото равенство проповядва осъществяването на истинско икономическо и социално равенство. В исторически аспект анархисткото движение се заражда в недрата на работническото движение и подобно на други движения изразява негодуването на работниците срещу съвременната експлоатация. Анархистите твърдят, че човек може да бъде свободен само в общество на истински свободни хора, и че свободата на всеки индивид не се ограничава, а се утвърждава от свободата на останалите. За анархистите всяко правителство,

всяка държавна власт, каквато и да е техният състав, произход и законосъобразност, създават материалните предпоставки за надмощие и експлоатация от страна на една част от обществото над останалата. Както посочва Прудон, Държавата не е нищо друго освен социален паразит, който свободните производители и потребители могат да направят излишен. Анархистката мисъл не отрича необходимостта от организация, но си поставя за цел друг начин на самоорганизиране, осигуряващ автономия на своите съставни части, като същевременно отговаря на насъщните потребности на общността. В исторически аспект анархистите винаги са предпазвали трудещите се от илюзията, че могат да използват армията от избиратели и парламентаризма, за да променят из основи условията си на живот в рамките на буржоазната демокрация. Пред политическото действие те избират прякото действие на масите, т. е. заинтересованите да вземат в свои ръце делата си, без да делегират власт на когото и да било. Трудещите се нямат нужда от посредници, които да изразяват исканията им или да воят борбата вместо тях. Според анархистите прякото действие и особено стачката са най-добрият начин за борба, чрез които трудещите се да защитават своите интереси.

След поредицата от провалили се реформаторски и революционни планове, както на социалдемократическите партии, така и на обявилите се за марксистки, ленински, троцкистски, маоистки и прочее партии и движения, анархистките идеи най-добре устояват на времето. Много битки, поведени от анархистите срещу милитаризма, ксенофобията, религията, привлека много хора, като в някои случаи бяха постигнати конкретни резултати. Правото на аборт, правото на гетто, общата споделена отговорност на родителите и учебното заведение за развитието на личността на детето. Към тях могат да се прибавят и така наречените „социални придобивки“, тези частици свобода, за които са се борили цели поколения. Постепенно светът се превръща в огромен пазар под наблюдението на силните на деня, които желаят да наложат правила, гарантиращи неизменността на системата. Конфликтът, който много учени намират за вътрешно присъщ на човека, се корени във властническия принцип и анархизмът остава единствената приложима идея способна да осуети неговото действие.

Сегашното състояние на планетата, условията, при която живеят обитателите ѝ, арогантността на фирмите, които се самообявяват за „научно-изследователски“, пораждат противоречиви

становища за възможностите на науката да освободи човека чрез еволюция. От науката като средство бе направена система, а от краха на системата се прави заключението, че средството е ненужно и вредно само по себе си.

Анархистите трябва да вдъхнат нов живот на прякото действие, завещащо от революционния синдикализъм. Те трябва да развенчаят мита за демокрацията, който важи за определен брой народи и изобщо не означава социална справедливост, свобода и равенство. Анархистите могат да предложат нещо ново, което, макар и да не е готов модел за обществен строй, трябва да събуди желание за създаването на един нов свят. Да си анархист в края на 20 век значи да работиш за възвръщането на вярата в реалната социална свобода, да скъсаш със самоизолацията или с навика само да искаш, без да гържиш сметка за цялостната промяна на обществото. През последните години анархизмът се възроди в световен мащаб, особено след падането на диктаторските режими в Източна Европа, в САЩ и Южна Америка.

Крайната цел на анархистката организация е осъществяването на безвластническия комунизъм – т. е. общество, което осигурява на всеки индивид пълното му развитие, свободата на изразяване и дейност, ползването на всички права, които произтичат от безусловното право на живот, в равенство на задълженията към колективността и задоволяване на всички граждани, според принципите на възможно най-съвършената обществена справедливост. Ролята на анархистката организация е на идеологически организатор и осветител, но съвсем не на водач, върховен арбитър и шеф. Нейната социална мисия се ограничава съществено в разпространението на идеи и на възпитател на народните маси. Но тази мисия не изключва революционната роля, а напротив, анархистката организация участва с всичките си сили в революционните борби и битки, преди и по време на революцията и дава пример на саможертва и всеотдайност за победата на обществено преустройство, за свободата и равенството чрез солидарността. В сравнение с миналите и днешни безпътици на работническото движение, анархистките идеи са способни да дадат оригинални и жизнени решения на проблемите на това движение. Те предлагат огромни възможности за скъсване с логиката на капитализма и държавата – логика, която претендира, че владее света. •

Даниела Синджирлиева
студент по журналистика
във Варненски свободен
университет
(със съкращения)

Есперанто и анархия

Нищо странно няма, че съществуват есперантисти-анархисти – та също има есперантисти-католици, комунисти, хомосексуалисти и пр. „Есперантуйо“ (есперантската страна) повече или по-малко отразява големия свят. Всички могат да имат своите обединения и своите печатни органи – и така съществува също либерациона (анархистка) фракция на SAT и „Либерална връзка“. Но не за това искам да говоря сега, не за дълбоките връзки между международния език и Анархията като човешки идеали. И аз искам да кажа, че всеки напълно последователен анархист трябва да бъде привърженик на Вътрешната идея и че всеки есперантист, дали той създава това или не, дали той иска това или даже се отвърщава, обективно е анархист, че той бидейки либерал, монархист или даже националист реално действа за осъществяването на анархистките стремления.

Анархия и анархисти

Съществуват различни течения на анархизма: анархосиндикализъм, анархокомунизъм и др. Като всяко световно схващане, анархизмът е много богат на нюанси и сложен – обаче няколко главни черти обединяват всички анархисти. Без дълбоко да се разглежда теорията, защото на Есперанто съществува изобилна анархистка литература, включително на някои много велики произведения, аз ще назова главните принципи, които са:

1. Главната ценност – свобода на всеки отделен човек, на всеки индивид.

2. Вследствие на това – непризнаване морално право на частица насилие в междуличностните отношения.

3. Неприемане, че имат право да съществуват всички надчовешки институции и организации, ако те не да естествени и доброволни – държавата, нацията, администрацията, вероизповяданието и подобни.

4. Вместо администриране отгоре (главно държавно или стопанско, ако става дума за икономика) идеалът е доброволни обединения на хора за стопански и административни цели (синдикати, кооперативи, Толстовски общини, кооперативни села, дружества на цветопроизводители, есперантистски съюзи, взаимоспомагателни каси и др.)

Обединенията могат да имат по между си федеративни или конфедеративни отношения, стоящи отдолу, но не отгоре. Така изглежда общественият идеал, в който вместо държавата съществува народно самоуправление или анархия.

(Неслучайно държавниците направиха от „анархия“ обидна дума, за да означат безредие – та за тях нещо ненасилствено и незадължително означава безредие).

Гаранция за човешка свобода са самите общини.

И така анархистите са всички онези, които се стремят към анархия, т. е. към възможно най-пълна човешка свобода, ненасилие и самоуправление. От само себе си се разбира, че само този обществен идеал позволява пълно реализиране на основните човешки права – даже в най-либералната държава те непременно са ограничени, поради задължителното (следователно – насилствено) налагане на правила върху хората, необходими на държавната система, но не и на самите хора.

Анархизъм и социализъм

Анархизмът фактически е една от социалистическите школи, но единствено напълно логична (последователна). В началото всички социалистически школи, включително марксизмът, прокламираха като идеал бездържавното народно самоуправление. Марксистите обаче говорят за постепенно „отмиране на държавата“. Та нищо не отмира самоволно, ако то е силно и мозъчно. Толкова повече, ако му харесва, то може да приложи насилие и свиква да ограничава човешката свобода. И управлението на „комунистите“ потвърди отдавнашните твърдения на либералите, че марксистите не ще могат никога да се доближат до прокламирания идеал. Анархистите, обратно, се стремят да достигнат идеала по мъничко дори сега, по възможност създавайки синдикати и други структури, които са способни да се противопоставят на посегателствата на свръхчовешките структури. Сигурно този път е дълъг, сложен, пълен с възражения и защити, но евентуалният резултат ще бъде много по-сигурен и морално чист. Поне по пътя към него няма държавен терор, централизирано икономическо планиране, политическа полиция, цензура и др.; в него даже може да остане място за така обичания „сво-

боден пазар“ във взаимоотношенията на стопанските единици – индивидуална или колективна, но непременно няма място за нарушаване на човешките права.

Анархизъм и нации

Всеки човек в ранните си години учи езика, нравите и моралните принципи на родителите си. По този начин той се обособява към етноса. Това е съвсем естествено нещо. Но изискването човек да принадлежи към някоя държава е неестествено и то не само от либерациона гледна точка, та това следва също от теорията за „обществения договор“ и подобни. И ако държавата е организирана според етническият принцип (което сега е най-често – администрирането в границите на един общ език се улеснява) – етносът става нация, а държавата – национална държава. Национализмът е – дали силно или по-незабележимо, но непременно – култивиран от правителствата, защото тази идеология служи като главен, основен принцип, който да оправдае тяхната власт.

Същевременно, той неизбежно служи като средство да отдели хората едни от други. И тъй като единствената база на национализма е различието между хората, принадлежащи към различни нации, езиковите разлики, правителствата непременно се стремят да асимилират малцинствените етнически езици или да покорят, често даже да унищожат, малцинствата.

Либералите, като бездържавници, по същество също противостоят на нациите, защото нацията е нещо родено от държавата, но те не са непременно (почесто даже съвсем не) срещу етносите, защото те са естествени феномени. (Друго нещо е, че етноизмът често води до национализъм, защото в сегашната епоха етносите виждат единственото средство да се съхранят в стремежа към създаване

на собствена държава. Но това произхожда от гнетящата политика на националните държави и империи).

Есперанто и нациите

Аз трябва да благодаря, поради пълното формулиране на моето разбиране относно тази тема на др. Eugene de Zilah, който публикува няколко блестящи статии в „La gazeto“, макар моите мнения отчасти да се различават от неговите. Поне до сега, никога друг освен него не е обяснил така добре противоречието между всички висши инстанции – национални и международни с есперантистите.

Есперанто, колкото и някога да настоява за обратното, не е просто език като всички други. Той е също и идея и неговата идеологическа страна показва самото съставяне на думите, „международен език“, което означава, че тези, които си служат с него, се стремят към свободно общуване между народите, докато използващите другите езици общуват международно с чужд език, влизайки сред нациите. От една по-крайна гледна точка есперантистките „етнос“ се различава от другите етноси точно поради своя международен състав, следователно той вече осъществява, макар и не в голяма мащаб това, което е целта на „последните победители“.

Във всеки случай, целта и практиката на есперантистите са непосредствени и несмуцавани контакти между хората с различна националност и етнос.

Но точно това противоречи на нормалното национално държане, даже ако есперантистите изобщо не разбират това и често искат да твърдят обратното. Всяко правителство, дали съзнателно или инстинктивно, чувства отчужденост и враждебност на Вътрешната идея към своята позиция и дейност. Поради това никога не се приема Есперанто като гла-

вен официален език на международни контакти, държавно училище и т. н. Както посочва Eugene de Zilah, точно нашите пропагандни аргументи за Есперанто са за правителствата: та фактически мнозинството от правителствата се грижат за обучението, даже задължителното, на чужди езици в своите страни. Дали те не благоприятстват (фаворизират) по този начин контакти с чужденци? Отчасти, да. Но ние всички добре знаем резултатите. Също и те. Впрочем, контакти до известна степен не са опасни за тях. Ако ограничен брой дипломати, шпиони, преводчици, търговци и интелектуалци общуват свободно с чужденци няма нищо вредно, даже обратното. И ако средният човек е способен в чужда страна на улицата да попита за пътя и в магазина за цената на стоката, това не би оцетило държавата. Но Есперанто дава съвсем друга възможност, друг мащаб и дълбочина на контактите. Може да се прескочат упорити пречки – и заедно с тях границите, които реално определят съществуването на държавите. Дори проблемите на Европейската общност показват, че истинските граници между нейните членове, а именно езиковите, остават и точно те ще бъдат същността на самостоятелността на отделните страни. (За съжаление, за да не се отклоняваме е необходимо тук да подминем проблема за езиковия империализъм).

Правителствата по различен начин се борят срещу Есперанто. Най-открито се борят тоталитарните режими, но „демократичните“ най-често действат по-благоразумно, но не по-малко ефикасно чрез просто пренебрежение. За първите с нелош анализ на идеологическите причини може много да се узнае от прочутата книга на U. Zins „Опасният език“. За следващите всеки от нас знае от собствен опит. Последният пример виждаме към предложението към правителството на литовските есперантисти, опитващи се да предложат Есперанто на Балтийските страни като средство срещу езиковия империализъм на Русия.

И така, ние, есперантистите, заедно с либералите (Liberacionoj) обективно винаги действаме срещу своите национални държави, независимо от безнационалността, анархизма и т. н. Това, че някои от нас се стремят към самосъздаване на нашия етнос с помощта на зеления език, не противоречи на това твърдение, защото етнос и държава са свързани само в нашата епоха и връзката е изкуствена. И най-добре това знаят нашите управници, които за разлика от нас, наивниците, не грешат и не могат да грешат. •

Н. Г., превод от есперанто

Георги Константинов: Репресии и репресирани

Писмо по повод издадената от АСЕТ книга „Животът не е сън“.

Добре е, когато се пишат статии и книги на тема репресии, наказателни режими, умъртвяване на политическите противници и доживотно преследване на оцелелите, претендиращи за глобален исторически преглед на „Политическите репресии в България през последните 60 (а защо не 50 или 120) години“, авторите им да не се ограничават само с преживяното и личните си впечатления, защото има опасност да се минимизира истината за терористичната и репресивна политика на българската държава. Особено внимателно следва да си служим със „статистиките“ за репресиите, защото „следветосептемврийската“ продължава да е „държава тайна“, а сред историците и журналистите от маркс-живковската школа няма много желаещи да се ангажират с нужните проучвания и разследвания.

Несъстоятелни са сравненията с репресиите през турското робство. Две поколения от моя род са се борили срещу тираните на султаните – някои от тях са обесени, други са прекарвали дълги години в занданите на Отоманската империя, но това не ми пречи

да констатирам с болка, че количествените и качествените сравнения между нейните репресии и тези на властите в „освободена“ България не са в полза на последните. Внимателен подход е нужен и при нравствената, историческа и юридическа оценка на въоръжената съпротива срещу диктатурите. Проблемът за „законност“ и „незаконност“ в такива условия се нуждае от допълнителни разяснения, след като още самият Ленин казваше, че „диктатурата е власт неограничена от никакви закони“, а упражнявалата я партия имаше претенции да бъде „солта на земята“ и „оръдие на историческата необходимост“, формулирана от шепя гангстери в Политбюро, които, подобно на Смердяков, мислеха, че всичко им е позволено. Не бива да се забравя и това, че всяка съпротива и въоръжена борба срещу държавно организирания терор винаги е струвала много по-малко жертви, отколкото „несъпротивителенето на злото“ или колаборационизма с него. В светлината на казаното, намирам смешно да се говори за „безотговорните дни на революцията“. За съжаление, в своята нова и най-нова история от 1876 година насам, българският народ нито веднъж не пока-

за наличието на революционен потенциал и се оказа неспособен да се освободи със собствените си сили. Да се говори за 9.9.1944 г. като за въстание, революция, освобождение и т. н. е словоблудство, с което сега и преди преследваха нечистоплътни политически цели. На тази дата една окупационна армия назначи своята пета колона на власт, на мястото на старата (пета колона). Това е всичко, другото са партизански спекулации. Мисля, че в книгата бихте могли да пропуснете „Хронологичната справка за репресиите в България“ на Емилиа Янкова (стр. 60 - 66), защото е крайно неточна и непълна. Само два примера в подкрепа на това:

За 1950 г. - година Първа от властта на един от най-отявлениите български агенти на Сталин - Вълко Червенков. През нея година имаше стотици политически процеси. Във всеки от тях бяха издадени смъртни или доживотни присъди. В тази година бяха задържани, инквизирани и подготвени за бъдещи процеси други стотици и хиляди жертви, а тя е отбелязана само с ареста на дядо Дамян Гюлов (с който бяхме заедно през 1955/56 г. в килия №6 на наказателното отделение „Заг завесата“ на Пазарджишкия затвор). Той

беше само един от процеса срещу 43-мата католически свещеници, шестима от които бяха осъдени на смърт, четирима екзекутирани и един (ако не се лъжа отец Фортунат) - убит по време на т. нар. следствие. Или за 1953 година, през чиято първа половина се издаваха ежедневно смъртни присъди и се привеждаха в изпълнение еженощно в „смъртното“ Трето отделение на СЦЗ (Софийския централен затвор). Тя е отбелязана в „Справката“ като година на „освобождаването на въдворените в Белене“ и закриването му. Ако авторката не знае или е забравила, ще ѝ напомня, че в своята история Белене е „открит“ и „закриван“ многократно като лагер или затвор. Затвор е и понастоящем и никои не се смущава или възмущава от този факт, който би могъл да има аналог, ако да кажем във ФРГ още функционираха... Дахау или Бухенвалд. Във въпросната 1953 година 400 от „питомците“ на Белене бяха откарани в арестите на ДС, съдени и осъдени, вследствие премахването на давността за престъпления от периода 1923-1925 г. Концентрационният лагер на острова бе превърнат в политически затвор, където само на неговия Втори обект бяхме „концентрирани“ над 3000

политически затворници, за които нямаше места в изпълнените (22 на брой) политически затвори в НРБ, след закриването с пропагандна цел на десетина провинциални второстепенни заведения на репресивната система на диктатурата. Белене бе възстановен отново като концлагер през 1956 г. след Унгарската революция, в който наново бяха изпратени хиляди български граждани. Държа да отбележа и един друг, по моему съществен пропуск. Нито във вашата книга, нито някъде другаде, доколкото се простират сведенията ми, не са отбелязани промените, които настъпиха в репресивната система и политика след смъртта на Сталин и хрущовото „размразяване“. В тази „пост-сталинска епоха“ физическото убийство на жертвите отстъпи място на моралното им умъртвяване, посредством вербуването и превръщането им в доносници и колаборатори на палачите им. Данни и изчисления за броя на тези мъртви души, които са сред нас - на всяка крачка и „на всеки метър“, във всички сфери на живота „в условията на пазарна демокрация“, все още никои не се е заел сериозно да събира или изчислява, а това е най-страш-

» » продължава на страница 7

КЛАСИЦИТЕ

Франсоа Мари Волтер : Лош човек

Втъпяват ни, че човешката природа е покварена в същността си, че човек е рожба на дявола, че е лош. Няма нищо по-погрешно, защото ти, приятелю, твърдейки, че всички са покварени по рождение, всъщност ми казваш, че си се родил такъв и че трябва да се пазя от теб, като от лисици крокодил. „О не!, възразяваш ти. Аз съм се превъзпитал, аз не съм еретик, нито неверник. Можеш да имаш доверие в мен.“ - „Значи останалите хора, които са еретици, или, както ти се изразяваш, неверници, за просто събиратина зверове. Значи ти си убеден, че при всяка среща с някой лутеранец или турчин той ще те обере и убие, защото е дяволско изчадие. Те са се родили лоши, единият не е превъзпитан, другият е дегенерирал“. Много по-разумно и по-добре би било да се каже не хората: всички вие сте се родили добри, виждете колко страшно е да покварявате вашата неопетнена природа.

С човешкия род би трябвало да се постъпва както с всеки индивид. Ако някой свещеник води скандален живот, казват му „Как е възможно да опозорявате свещеническото достойнство?“ На съдията се напомня, че има честта да бъде кралски съветник и че трябва да служи за пример. Воиника насърчават с думите: „Дај си сметка, че слу-

жиш на Шампанския полк“. Би трябвало да се казва на всеки: „Не забравяй човешкото си достойнство“.

И наистина, въпреки че сме с достойнство, винаги опираме до него. Иначе какво означава този така често употребяван от всички народи израз: вгледай се в себе си? Ако бяхте дяволско изчадие, престъпник по рождение, ако в кръвта ви тече пълнена течност, изразът „вгледайте се в себе си“ би означавал: „уповавайте се на дяволската си природа, следвайте я, бъдете нагъл, крадец, убиец - това е бащиният ви закон“.

Човек не се ражда коварен. Той става такъв в последствие, подобно на болестите, които го сполитат. Лекарите идват и му казват: „Вие сте болен по рождение“. Явно е, че каквото и да кажат или правят лекарите, те няма да го излекуват, ако болестта му произтича от самата му природа. Самите тези умни са тежко болни.

Съберете всички деца по света, ще откриете в тях само невинност, нежност и свенливост. Ако по рождение бяха лоши, злодеи и жестоки, те биха го показали някак си, така както змиичетата търсят да ухапят, а тигърчетата да разкъсат нещо. Но тъй като природата не е надарила човека повече от гълъбите и зайците с нападателни оръжия, тя не

му е дала и разрушителни инстинкти.

И така, човек не е лош по рождение. Защо тогава толкова хора са заразени от чумата на лошотията? Защото когато техните преподаватели се разболеят, заразават и останалите, подобно на жената, която страдала от американската болест на Христофор Колумб и която разпространила бацила ѝ по цяла Европа. Така първият властолюбив човек е покварил земята.

Вие ще кажете, че този пръв злодей е насадил високомерието, измамничеството и жестокостта, която откриваме у хората. Съгласен съм, че по принцип нашите хора могат да придобият тези пороци. Но нима цялото човечество страда от гнойна треска, камъни или пясък в бъбреците, защото всички са изложени на тази опасност?

Съществуват цели народи, които са чужди на злото. Филадельфийците и банианите (религиозна секта в Индия) не са убивали никога. Обаче най-много на десет години се извършва някое престъпление, което стъпва гражданите на Рим, Венеция, Лондон, Париж, Амстердам, където обаче користолюбието - майка на всички пороци, е стигнало до краен предел.

Ако в същността си хората бяха лоши, ако те по рождение зависеха от някак-

во злонамерено и нещастно същество, което, за да отмъсти за мъките си, ги изпълва със своето ожесточение, всяка сутрин щяхме да виждаме убити от жените си мъже, заклани от децата си бащи, както на разсъмване намираме кокошки удушени от белката, която е изпила кръвта им.

Ако човечеството наброява един милиард души, това означава, че има около 500 милиона жени, които шият, предат, кърпят, чистят своята къща или колиба и злословят малко по адрес на съседките. Не виждам какво зло по света причиняват тези простодушни жени. Най-малко 200 милиона от жителите на планетата са деца, които очевидно нито убиват, нито грабят. Почти толкова на брой са старите и болните, които са безсилни да сторят зло. Остават най-малко 100 милиона здрави мъже, способни да извършат престъпление. 90 от тези 100 милиона са в постоянна борба със земята, работят неумоверно, за да извлекат от нея храна и грехи. Тези хора нямат никакво време да вършат злини.

В останалите 10 милиона влизат незаетите и приятни хора, които търсят споконни развлечения; талантливите, отделени от своите занимания; съдиите и свещениците, които поне привидно са заинтересова-

ни да водят почтен живот. Като истински злосторници остават само няколко мирски или църковни политици, които постоянно предизвикват размирици и няколко хиляди скитници, които предлагат услугите си на тези политици.

Така че, в никакъв случай не се събират повече от един милион действателни престъпници. Към тях причислявам и пладнешките разбойници. Следователно в най-смутните времена на земята има един на хиляда, който може да се нарече злосторник; освен това, той невинаги е такъв.

Оттук стигаме да извода, че по света съществува много по-малко зло, отколкото си въобразяват. Несъмнено злото е все още твърде значително. Свидетели сме на ужасни нещастия и престъпления, но всъщност хората изпитват толкова удоволствие да се оплакват и преувеличават, че при най-малката дракотина те пицят, че земята е удавена в кръв. Случи ли им се да ги излъжат, за тях всички хора стават измамници. Един меланхолично настроен човек, който е понесъл някаква несправедливост, смята че светът е покрит с осъдени, докато, излизайки от операта с дамата си, младият влюбен не може да си представи, че по земята има нещастни хора. •

Волтер (1694-1778)

Георги Константинов: Репресии и репресирани

» » продължава от страница 6
ният удар срещу българския народ, който е нанесла ДС с осъществяването на репресивната политика на масово вербуване на стотици хиляди, ако не и милиони доносници. Касае се за обща „планова“ и педантично провеждана полицейска политика с общи цели и приблизително еднакви „постижения“ в целия социален лагер! Резултатите от нея ще тежат като надгробен камък върху народа-Лазар, поне още толкова десетилетия, колкото трая комдиктатурата! В заключение мисля, че никога няма право, пък бил той и Петко Огойски, да „прощава“. Не само, защото днешната българска държава твърди, че е правова и следователно всеки извършител на престъпления следва да бъде съден за тях (иначе отново ще заживеем в епохата на Смердяковщината).

II. БЕЗНАКАЗАНOST НА ПАЛАЧИТЕ И ИНКВИЗИТОРИТЕ

Моят и на приятелите ми личен опит да получим правосъдие срещу убийците, инквизиторите и садистите от „органите“ на диктатурата, както и срещу техните идеолози, върховните, партийни и административни началства е по-скоро печален. „Давността“ е само един от триковете, които представителите на третата власт използват, за да гарантират абсолютна безнаказаност на престъпници, които биха могли да бъдат съдени по всички параграфи от всички глави на сегашния и тогава действащите Наказателен и Процесуален кодекс. Прямо искащите справедливост с по-слаби нерви се използват шантажи, внушения или полузавоалирани заплахи, целящи отказа им от търсене на наказателна отговорност от престъпниците на „бившата“ ДС.

ОБЕЗЦЕТЕНИЯ НА ЖЕРТВИТЕ

За отбелязване е подчертано собственическият характер на цялото законодателство за обезщетяване на жертвите на полицейския терор. В нито един от цитираните на стр. 54 закони не фигурират обезщетения за нарушаване на правото на живот или отнемането на свободата (ако не считаме закона от 1991-94 г.г., който предвиждаше „обезщетения“ от порядъка на стойността на едно теле или 100-килограмово прасе.) Същевременно господата демократичните властници предвидиха и гласуваха обезщетения за пенсионирани или съкратени палачи от МВР и службите, надхвърлящи десетки пъти тези на жертвите им! Тези нелицензиранни факти следва да бъдат вменени във вина на „бащите на българската демокрация“ (сини, червени, жълти и т. н.). С реституцията и подобни мерки всъщност

се обезщетиха селективно близките на властниците и онези, които са били най-малко или изобщо не са били репресирани и които се отнасят с недоверие и враждебност към действителните жертви на диктатурата и още повече към тези, които са се борили срещу нея. Имат ли „парична оценка“ лишаването от живот - наведнъж, чрез екзекуциите, или на части в каменните душегубки на социалните в течение на години, или понесените изтезания в цялото им многообразие, което могат да изобретят извратени садистични мозъци, е въпрос, който стои открит пред Шейлоковците от българския парламент. Споменат е „Законът за обявяване на комунистическия режим в България за престъпен“. Този „закон“ с основание предизвика подигравките на престъпниците, тъй като и това платонично законотворчество на СДС/ОДС избяга от вся-

ка близост“ (стр. 59) е странно на фона на непрекъсващото вече близо 60-годишно третиране на събитията и проблемите на умъртвените и оцелелите от нацистките концлагери евреи. Или това е някакъв расизъм наопаки, според който „времева близост“ или отдалеченост не е валидна за всички жертви?

III. ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПРОБЛЕМИТЕ

По всички тези въпроси, включително юридическите, материални и морални компенсации, които са и смешни, и оскърбителни, както и по проблема за наказване на престъпниците, жертвите нямат думата. Те всички са с лепенки на устата, а медуите са открити за палачите им, които споделят чрез тях носталгичните си спомени за своята „хубава епоха“. Трябва да се подчертае изключителната роля на по-

тичната политика на диктатурата, които са консумирали (и в качествено, и в количествено изражение) всички деяния срещу човечността, човечеството и мира, за които след Втората световна война нацистките престъпници и техните съюзници и куизлинги бяха изправени пред международни съдилища като тези в Нюрнберг и подобните им в отделните страни. Преследванията и осъжданията на избегнали възмездие нацисти и колаборационисти продължават и днес след като са изминали повече от 60 години от извършените от тях престъпления. Обстоятелството, че тези прецеденти не се разпростряха върху престъпленията на комунистическите диктатури се обяснява с калните бакалски сметки на победителите в Студената война и на „основните политически сили“ във всяка отделно взета „нова, крех-

коизменяни и отменяни законотворчески полумерки, целят по-скоро постигане на консенсус между гангстери и мошеници, реализирани на груповите им собственически и политически интереси посредством селективен подход, осигурен им от съдебния и административен произвол в „условията на пазарна демокрация“... Достатъчно е да напомним, че дори лукановите „обезщетения“ бяха по-големи от отпуснатите от СДС-правителството, а „законът за досиетата“ с неговите изменения (ЗДДБДС и пр.) по-скоро защитаваха правата и неприкосновеността на доносниците и техните вербовчици от ДС, отколкото на „обектите“ им, които и днешният м-р на МВР (т. нар. проф. Г. Петканов) нарича „т. нар. засегнати лица“. Тези закони дори създадоха възможности предателите и доносниците да съдят своите жертви, когато последните огласяят доносническото им минало. Нещо повече, „сините, демократични полицаи“ съхраниха присъствието на болшинството стари муцуни от бившите ПГУ, ВГУ, Трето, Четвърто, Пето и Шесто управления на „бившата ДС“ в новите служби НРС, НСС, НСБОП и др., които само смениха имената и шапките си и позволиха, и осъществиха превербуването на старите доносници на ДС, разпростирайки над тях чадъра на закрила на цялната и нещата на полицейска агентура. В нито една от „комисиите по досиетата“ не бяха допуснати да участват представители на бившите политически затворници и концлагеристи, а същевременно гъмжаха от палачи и техни агенти. Този цинизъм може да се разбере само ако си представим, че след победата над нацизма в Германия бяха оторизирани хиллеровци, калтенбрунеровци и техните подчинени да се занимават с реабилитацията на жертвите, с определяне размера на обезщетенията, с възстановяване на справедливостта и горблото име на опечените и недопечени от тях евреи и други в крематориумите!

С позициите, които изказвам аз не целя уреждане на лични сметки, нито получаване на обезщетение. Ако такова бъде присъдено (моят иск в Страсбург е в размер на сумите, които българската държава е изразходвала за непрекъснатото полувековно нарушение на правата ми), то ще бъде предоставено за благотворителни цели. Повдигнатите проблеми не са исторически. Палачи и жертви са все още живи и ги срещаме ежедневно по улиците, а господстващото присъствие на изтърсаците на номенклатурата и диктатурата във всички сфери на живота ще го направи толкова, ако не и по-непоносим през идния половин век, отколкото беше през 1934-1989 г. •

Георги Константинов

Физическото убийство на жертвите отстъпи място на моралното им умъртвяване, посредством вербуването и превръщането им в доносници и колаборатори на палачите им... Това е най-страшният удар срещу българския народ, който е нанесла ДС.

ко поставяне на въпроса за наказателната им отговорност – те разбраха, че е имало престъпен режим, но няма престъпници. Усмивките на убийците и наследилите ги честни частници, бизнесмени, президенти на фондации, политици, държавници и прочее „елитни“ изтърсащи, които изразиха готовност „да поемат вината, но с мезетата“, биха се изкривили, ако в закона беше третиран ясно проблемът за давността или се предвидеше конституиране на съдилища от рода на Нюрнбергското... Подобна забележка имам и към пункт 4, §4. Какво означава „Извинение, включително публично признаване на фактите и поемане на отговорност“, чието квадранче в колона „Х“ (даваща „обобщена представа за областите в които действат режимът на репарации“) е оцветено в черно? Ако има престъпления, следва да има и наказания. При това еднакви и равни за всички, ако законът е валиден и задължителен за всички. И в такъв случай или виновниците (идеолози, инициатори, подбудители, организатори, извършители и съучастниците им) трябва да бъдат наказани за масовите убийства, инквизиции и други престъпления срещу човечността и човечеството, или обикновените - битови или вулгарни - убийци и садисти да бъдат освободявани щом се извинят и „поемат отговорност“...

Да се оправдават „психологическите ограничения и задръжки пред обществото за обсъждане на темата за изтезанията, причинени от диктаторския режим“ с „вре-

следните и особено на вестници от рода на „Труд“ в омазоваването и дори подигравката със страданията на жертвите, стискането им за гърлото, за да не могат да напомнят на новите поколения не само за ужасите на миналото, но и да разкрият истинското лице и устоите на „елитите“ и героите на днешната воняща политическа и социаликономическа действителност. Същевременно те отдават ежедневно страниците си или скъпоценните си минути на разнокалибрани престъпници, пряко или косвено отговорни за убийствата, инквизициите, отнемане на свободата, хляба и достойнството на стотици хиляди български граждани през периода на диктатурата. Прочее, в интерес на истината, трябва да се подчертае, че и „Великите“ западни „демокрации“ също нямат особено желание да поставят пред новопокръстените си партньори въпроса за справедливото обезщетение на жертвите на комунистическите режими и още по-малко за справедливото наказание на техните палачи. Те предпочитат да ги имат за свои слуги, над които, за всеки случай, оставят да висят заплаха от възмездие за потулените им, но незабравени престъпления спрямо собствените им народи.

Няма да бъде излишно, ако напомня още веднъж, че никое демократично правителство или парламент не поставиха (не става дума за решение!) нито веднъж въпроса за наказателната отговорност на авторите и екзекуторите на терорис-

ка, нежна и т. н. демокрация“. В процеса на обезщетяване на жертвите и наказание на палачите и инквизиторите, тяхната роля е по-скоро съучастническа спрямо последните и цинично безотговорна и подигравателна спрямо жертвите! Един безспорен факт е, че в година 14-та на „демократията“ няма осъден нито един от големите престъпници от епохата на „живковизма“. Нещо повече, те или техните наследници, „съратници“ и агенти/доносници „пак са тук“, а „тук“ е навсякъде, като се започне с внучката и зетя на диктатора и се свърши със сина на един от шефовете на бившето ПГУ - Бойко Коцев, когато министър-председателстващия Кобург назначи най-напред за първи зам. м-р на външните работи, който трябваше да представлява РБ в Брюксел, а след протестите на скандализираните евроинститутки бе отзован и назначен за пръв зам. м-р в МВР, където има пряко отношение към разрешаването на достъп до архивите на бившата ДС, съдържащи данни за престъпленията на такива като баща му!

Трябва ясно да се каже, че Кобургът не е единственият, чиято политика цели изкривяване на жарката с пепел, с оглед отнемане на възможността да бъдат разобличени престъпленията на комунистическата диктатура и гарантиране на абсолютната безнаказаност за извършителите им. В днешна България няма политически сили, заинтересовани от справедливото решаване на проблемите на нейните жертви. Гласуваните, ви-

Философията на Пиер Жозеф Прудон

4. Относно развитието на диалектиката в „За създаването на реда в човечеството или принципи на политическата организация“

Следващият след „Що е собственост?“ значителен труд на Прудон е „За създаването на реда в човечеството, или Принципи на политическото устройство“¹, излязъл от печат през 1846 г. В него, в пет глави, последователно се разглеждат съответно пет теми, които по това време са в центъра на вниманието на автора му като обект на теоретически изследвания: (1) религията, (2) философията, (3) метафизиката, (4) политическата икономия, (5) историята. Във втората и третата глави се разглеждат редица философски въпроси, а в четвъртата и петата – някои философско-методологически проблеми на политическата икономия и на историята.

Диалектиката, приложена в известна степен като метод на изследване в „Що е собственост?“, в този труд е обект на изследване. Нека изрично подчертаем смисъла на последната дума от преходното изречение: Прудон не просто излага диалектиката на Хегел според това, както я е усвоил, а след като се е запознал с нея в една или друга степен, той я превръща в обект на свое собствено изследване, или, с други думи казано, той се заема да разработи своя собствена, повече или по-малко оригинална теория на диалектиката. При това, от една страна той разкрива корените на диалектиката на Хегел в трактовката на категориите у Кант, а от друга страна я пречупва през призмата на съвременната му френска философска традиция, свързана с имената на двамата големи френски представители на така наречения „утопичен социализъм“ – учението на Фурие за сериите и позитивистката трактовка на науката у наследника и реализатора на философските идеи на Сен Симон – Огюст Конт.

Следвайки Фурие в разграничаването на различни неща и в последващото им групиране в серии, както

в статичен, така и в динамичен (т. е. в процесуален) план, Прудон вижда първия, основен акт на научното познание: „Сериата е главното условие (la condition suprême) на науката.“² При това, „сериата ... е наредба (ordre), множество от отношения или от закони.“³; „Движението е сериата на силата, както времето е сериата на вечността... Природата, комбинирайки елементите и съединявайки атомите, започва от най-простите серии и се издига до серии от по-висока степен на сложност...“⁴ Като разкрива корена на Хегеловата триада, тази клетка на диалектическия процес на развитие, в структурните взаимоотношения на категориите в „Критика на чистия разум“, Прудон подвежда философските категории изобщо и техните взаимоотношения под понятието на Фурие за серия: „Всички тези категории са имитация на граматическите категории, обикновено наречени части на речта. На мястото на обичайната серия съществително, член, прилагателно, местоимение, глагол и т. н. философите са приели таблицата на наречията...“⁵ При това, групирането на категориите у Кант и Хегел в диалектически триади се оказва частен случай на възможната им, от една по-абстрактна гледна точка, трактовка като серии от диалектически взаимосвързани категории, чийто брой в дадена серия не е предварително фиксиран чрез числото три. Така, чрез прилагането на понятието на Фурие за серия към трактовката на диалектиката на Хегел, Прудон достига до едно съществено нейно обобщение, което е аналогично на осъществяването по това време обобщение на евклидовата геометрия чрез създаването по един много граматичен начин на многомерната евклидова геометрия, в която броя на измеренията на пространството може да бъде повече от три. Чрез това обобщение на диалектиката значително се усилва гъвкавостта ѝ, а вследствие на това – нейната възможност в методологичен план за значително по-широко прилагане за по-пълно и по-точно отразяване на обективната действителност. По такъв начин също така се открива пътя за преодоляване на схематизма у Хегел при стремежа му всички процеси на развитие, нерядко с цената на съвършено изкуствени построения, да бъдат непременно втикани в калпа на триадата – един антидиалектичен момент (като всеки схематизъм!) в разсъжденията на великия диалектик. Вследствие на това, бихме казали, самата диалектика се издига у Прудон на по-висока степен на диалектичност.

Мисля, че след изложението по-горе ще прозвучи съвсем убедително констатацията:

Дръзкото отрицание на установени институции и порядки в обществото, е свързано с философска трактовка, която е на висотата на най-напреднаватите схващания по това време.

цията: идеята на Прудон за обобщаване на диалектиката чрез обобщаването на Хегеловото понятие за триадата посредством понятието за диалектическа серия е съществен принос в развитието на диалектиката. Но, за съжаление, се налага да направим и печалната констатация, че тази явно плодотворна идея на Прудон не е получила заслужила оценка до днес. А тя да получи действителна оценка означава не само да бъде изтъкната, както направихме по-горе, но и да получи реализация чрез конкретна разработка на обща теория за диалектическите серии (изложението на резултатите от изследванията на автора на тези редове в това направление, обаче, излиза извън рамките на настоящата серия от статии). С оглед формулираната по-горе оценка за идеята на Прудон за обобщаване на диалектиката, с оглед тя да получи по-голяма убедителност и конкретност, нека дадем думата на самия автор.

„След като Кант бе разделил понятията на четири семейства, всяко едно от които състоящо се от три категории, показа, че тези категории, така да се каже, се пораждаат една от друга, втората бидейки постоянно антитеза или противоположност на първата, а третата произлиза от първите две посредством един начин на съставяне от тях ... Хегел обобщи тази остроумна идея ... Това е една общерна класификация на природата и на идеите представени в три големи серии, подразделяни от своя страна на по три ... Ние ще видим, че природата ... се подава също така добре и на четворна класификация, както и на тройна; както навярно би се подала и на още много други класификации, ако нашата интуиция би била повсеобхващаща; следователно еволюционното създаване у Хегел се свежда до описание на една гледна точка избрана измежду хиляди такива ... Хегел, с една дума, се бе ограничил в една специална серия (а именно, триадата – б. м., Б. Ч.) и претенди-

раше чрез нея да обясни природата, която е тъй разнообразна в своите серии, както и в своите елементи.“⁶

В тази връзка ще отбележим, че четворното по-разделение, т. е. разглеждането на серии състоящи се от четири елемента, също е подсказано от трудовете на Фурие и Прудон системно го прилага в разглежданият тук негов труд. Прескачайки напред, ще споменем, че в по-късни свои съчинения, по един или друг начин, Прудон се отказва от синтеза като трети елемент на триадата, ограничавайки се само с разглеждането на тезата и антитезата, както и на взаимоотношенията между тях. Някои автори, пишещи върху Прудон, виждат в това негов отказ от диалектиката, което според нас е неоснователно. По-общо казано, в подобни случаи на отклонения от диалектиката на Хегел ние виждаме не отказ на Прудон от диалектиката изобщо, а тъкмо напротив – диалектическо творчество, т.е. опит за развитие на диалектиката.

В тази връзка ще посочим, че чрез системното прилагане на понятието за серия Прудон изказва една блестяща мисъл за математиката и за научното познание изобщо: „Математиката е изчисление на серии ... Или цялата наука, породена или намираща се в процес на зараждане, не е нищо друго освен изчисление на серии...“⁷

Доколкото може да се приеме думата „série“ („серия“) в цитирания текст като синоним на думата „menge“ („множество“, на френски език е прието да се превежда: „ensemble“)⁸, която се появява у Кант в качеството на математически термин няколко десетилетия по-късно, дотолкова е оправдано да гледаме на този текст като на философска догадка за създаването на теорията на множествата като основен раздел на математиката, така че различните обекти на математиката да се третират като различни видове множества, респективно серии, и нещо повече, тя да се окаже фундамент за математизирането и даже за формализирането (т.е. за превръщане в някакъв вид изчисление) на научното познание в неговата цялост. Същевременно ще подчертаем, че тук може да става дума само за философска догадка и за нищо повече, тъй като смисъла на думата „серия“ у Прудон не е определен така, както се изисква за построяване на математическа теория. Наред с това, в току-що цитираната мисъл на Прудон прозира решително надрастване на станалото традиционно за XIX-ия век схващане за математиката като наука за числа и фигури, респективно, за количествени отношения и пространствени форми и доближаване до съвременното схващане за нея като, общо казано, наука за абстрактни структури,

която, съгласно формалистичното направление в нея, началото на което е положено през първата половина на XIX-ия век от най-големия математик на това време – Давид Хилберт, приема формата на чисто формализирано изчисление. Такова надрастване на традиционното схващане за математиката през първата половина на XIX-ия век е налице също така навярно само в основополагащите изследвания на Еварист Галоа в областта на теорията на групите около десетилетие преди „За създаването на реда в човечеството...“, но по време на нейното публикуване гениалните идеи на младия френски математик и смел революционер, загинал едва на 21-а годишна възраст, след като два пъти е бил хвърлян в затвора, са били изобщо неразбрани от математиците и те просто са ги отминавали без да им обръщат внимание.

Това разбиране на Прудон за математиката, заедно с обобщението на диалектиката на Хегел чрез понятието за диалектическа серия го довежда до установяване на тясна връзка между математиката и диалектиката, респективно философията, като обединява трите основни според него раздела на математиката – геометрията, аритметиката и алгебрата с диалектиката в една четворка.

Като оставаме настрана, поради липса на място, някои други извънредно интересни философски идеи на Прудон в „За създаването на реда в човечеството...“ в заключение ще подчертаем, че разработката на анархистката идеология у него, съдържаша скандално звучащо дръзко отрицание на установени институции и порядки в обществото, е неразривно свързана с разработката на философска трактовка на съвременното му научно познание, което е на висотата на най-напреднаватите схващания по това време. •

(следва)

БЕЛЕЖКИ

¹ De la creation de l'ordre dans l'humanité ou Principes d'organisation politique par P.-J. Proudhon (Oeuvres complètes de P.-J. Proudhon, tome III), nouvelle édition, Paris, 1868. При представяне на заглавията на съчиненията на Прудон на български език по възможност се придържахме към превода им в „Прудон“ на А. Кювлие, София, 1947 г.

² Пак там, с. 94.

³ Пак там, с. 96.

⁴ Пак там, с. 95.

⁵ Пак там, с. 115.

⁶ Пак там, с. 115-117.

⁷ Пак там, с. 96-97.

⁸ Би било по-точно да се приеме като синоним на Прудоновия термин „série“ („серия“) термина от теорията на множествата „напълно наредено крайно множество“, обозначаващо например, множеството 1, 2, 3, ... n, т.е. множеството на всички естествени числа между единица и някакво естествено число n, наречени по отношение a>b. •

Ст.н.с. / Ст. г.ф.н.
Борис Чендов

Историкът Стоян Трендафилов: Шпионите

от Първо главно управление на Държавна сигурност: патриоти или колониална администрация

НАЦИОНАЛНИ ЛИ БЯХА БЪЛГАРСКИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СЛУЖБИ ПРЕЗ ПЕРИОДА 1948-1989 г.?

Неустов вой и отвратително квичене, лишено от елементарна доблест, се вихрят от доста време по средствата за масова дезинформация. Екс-„бойците от тихия фронт“ по жалък и долнопробен начин демонстрират „върховна гражданска загриженост“, че дори еднократно отваряне на досиетата „разгроявало националните разузнавателни служби“, а без тях „България се лишавала и от имунна система“. Позират пред камери и микрофони и декларират „патриотичните си побуди“, пропускайки да добавят, че точно така хленчеха събратята им от „Нова Европа“, които колаборираха с Гестапо, Абвера и диверсионната СС-дивизия „Бранденбург“ след 1945 година. Точно тогава хиляди колаборационисти – французи, украинци, словаци, хървати, норвежци, холандци, австрийци и от останалите сателити – за същата „патриотична дейност“ в полза на „Хилядогодишния Райх“ и след същите оправдателни мотиви заплатиха с живота си по съкратената процедура. В едно обаче нашите авакумзаховци имат неоспоримо право. До настоящия момент срещу тях липсва професионалната хватка във формулиране на мотивите за изправянето им пред съда. Настоящият материал претендира за „студен ордьовър“ към бъдещото тяхно заслужено обществено деградирание – увертюра към Трибунала за съд над провеждащите терористическата политика на диктатурата на БКП и изгубилите „Студената война“.

Всъщност, нахлулите през септември 1944 г. сталинови „витязи“ назначиха ОФ-правителството, което действаше по предаваните му чрез Георги Димитров заповеди на Сталин, който бе поставил на ключови позиции в службите своите агенти-„разведчици“, а властта се упражняваше под прекия контрол на неговия гаулайтер за България – маршал Бирюзов.

След 1948 г. България и по формалните външни белези отговаряше напълно на колониалната дефиниция на „доминион“. СССР вече присъстваше като обвързаност в българската конституция, в двата нови химна на НРБ, в държавния герб, чрез петолъчката като интегриращ идеологически символ, в държавното знаме с герба в горния ляв ъгъл като на „съветските“ републики, в паричните знаци, чрез особеностите при екстериториалния паспортен режим и чрез пребиваването на московските „специалисти“ на наша територия, във военната клетва, Наказателния кодекс

(„клеветата“ срещу СССР се разглеждаше като клевета и срещу НРБ), националната футболна купа бе „Купа на Съветската армия“. Подняването на булчински букет пред паметника на същата тази армия бе масово и по инициатива „отгоре“. Във всички първостепенни държавни учредения стениите по главния коридор стряскаха посетителите с портретите на пълния състав на Политбюро на ЦК на КПСС, а в ред елитни училища, като например „Ернст Телман“ в Ловеч, чийто випусник е и Бригадир Аспарухов – „Бригейдъра“, съветският химн се изпълняваше непосредствено след българския. (Прочее, така беше и в не дотам елитните затвори.) Публична тайна е, че назначаването на висши партийно-държавни чиновници ставаше само след кадровото одобрение от Кремъл. Дори някои от тях (като Гриша Филипов и др.) не се срамуваха, че лошо владеят български език. Освен това те и техните подчинени бяха под постоянния надзор на „съветските съветници“, които имаха своите кабинети във всяко ведомство, в големите стопански и войскове единици, в МВР и най-вече във всички управления на ДС, особено при „разведките“, чиято дейност представляваше част от „спусканите“ от КГБ планове за борба с „външния противник“, „идеологическата диверсия“ и политическата емиграция, без да говорим за изпълнението на шпионските задачи. Всичко това се създаде и разви под знаменателните думи на Сталин към югославския комунист Милован Жилас след последния световен конфликт: „Тази война не е като миналите; сега, който завземе дадена територия, ѝ налага собствената си социална система. Другояче и не може да бъде.“ („Бащата на прогресивното човечество“ сигурно е имал двойки по история. Иначе щеше да знае, че така е било от край време – от Рим до САЩ, които не само наложиха на червенокожите „своята социална система“, но и изтребиха невъзприемчивите към нея индианци, натиквайки оцелелите 5% в резервати, където и до сега и слухат като туристическа атракция.) Бруталното и исторически престъпно налагане по българските земи на социалния корпоративен („класов“) съветски модел, монополизирането и контролирането чрез СИБ на пласмента на българския брутен вътрешен продукт – досуц както Испания мундщроваше латиноамериканските си колонии до 1810 г. На два плена – през ноември-декември 1963 г. и януарския през 1973 г. – бе дадена отправна линия за превръщане на НРБ в 16-та република на СССР, което щеше да е исторически пример на „социалистическа“ порториканска инте-

грация в състава на Съветския съюз. В разработките на най-старателно прикритата като свръх-тайна военно-империалистическа доктрина ШТОС („Мирновременни усилия по воденето на бъдещите глобални действия“) с главен щаб в Киев от 1974 г.) съветските анализатори и плановци заслужено отреждаха на БНА след „Чешката пролет“ от 1968 г. ролята на колониален спомагателен корпус, обезпечаващ тила и логистиката на настъпващата по „Трето глобално направление“ 830-хилjadна армия от Молдавския военен окръг, която трябваше да овладее за четири дни Пролитите и областта Атика в Гърция. (Първото направление бе Атлантика, а второто – областта Дания и Норвегия.)

При тези обстоятелства колко можеше да бъдат „национални“ и българските разузнавателни служби? Никак. Историята не познава случай в който обслужващата дадена колониална администрация разузнавателна система да притежава национален характер. Тя е имперска и е с доказано антинационално предназначение. Всяко друго твърдение е просто атрибут на кръчмарски спор. Нещо подобно е и неколкокният опит на о. з. полковник Янев в „168 часа“, бр. 351, 5-11 януари 2001 г., стр. 8, който твърди за самоутешение, че „Тази държава е имала Народно събрание, правителство и ние сме имали ясно формулирани задачи“. Вместо да преразказва „Сънчо“, другарят о. з. полковник да огласи разузнавателната доктрина на НРБ и тогава много коментари ще са излишни.

Чия бе РАБОТНАТА СХЕМА?

Оперативната схема на специализираните органи по събиране на информация (или шпионаж) бе най-точно копие на „съветската“ и се променяше по колониален стереотип след всяко организационно реструктуриране в метрополията (СССР). Богата илюстрация са едновременните сливания и разделяния на МВР и КГБ (КДС) в СССР и НРБ, както и промяната се принадлежност на „Гранични войски“ в имперския център и колониалната периферия. Особено фрапантен е паралелът между строежа на КГБ и ДС. Разликите са незначителни и се дължат на териториалните мащаби и етническия състав на населението. Управленията на КГБ бяха 9, а на ДС – 6. При „братушките“ Четвърто управление бе „Гранични войски“, а у нас – „Технически мероприятия (подслушвания, следене на „обектите“, контролиране на кореспонденцията и т. н.). У нас УБО беше Пето, а в СССР – 9-то. Митичното Шесто на „6 септември“ отговаряше на 5-

то гл. у-ние на „Лубянка“ (централата на КГБ в Москва). По-значителни разлики имаха в погрозделенията на управленията – в СССР освен отдели имаха и дирекции. Дори служебните значки (с „щит и меч“) по мундирите на щатните сътрудници на КГБ и ДС бяха идентични. Прочее, това е емблемата в печата и на гнешното „демократично“ МВР в РБ! Българските резидентури в чужбина не се различаваха от „съветските“: оперативният персонал се разпределяше между политическото (ПР), икономическо и военно-стратегическо разузнаване; КР – контраразузнаване и сигурност; Х = НТР – научно-техническо разузнаване; Н – нелегална поддръжка; ВЕ – вражеска емиграция и СР – специален резерв. Първите три трябваше да бъдат напълно комплектовани кадрово с квалифициран в агентурно отношение офицерски състав. Всеки от офицерите трябваше да бъде препоръчан за работа в чужбина най-малко от трима свои колеги и да поддържа оперативен дневник за поддържащите контакти, техният интензитет и постигнатите резултати. В края на работния ден той го заверяваше със свой печат и го оставяше на съхранение в специален сейф. Паралелна работна единица беше дневникът за входящата и изходяща кореспонденция. Изходящата шифрограма се състоеше от групи цифри, сочещи за кой отдел на „Центъра“ е предназначена, от какъв характер е, кой е съставил текста, датата, вида на агентурния източник, преценката за надеждност и по какво направление е постъпилата информация.

Съветските резидентури си служеха с позитиви (за подслушване срещу външно проникване), чийто текст се различаваше на микрофилмов апарат, а колониалните български служби употребяваха хартиени носители. Техническата обработка на данните се извършваше от помощен персонал с 6 (шест) функции: офицер по оперативно-техническото поддържане (ОТ), отговарящ за „музикалната кутия“ (предавателната станция) и контрола за радиовръзка с групите за наблюдение; офицер по техническото разузнаване; компютърен специалист; шифровчик; секретар-машинистка и шофьор. Функционално обединяваща и координираща фигура се явяваше офицерът по сигурността в посолството. По-голямата схематична свобода на действие бе дадена на българското военно разузнаване, само защото съветското ГРУ основателно не ценеше качествата на колониалните си колеги от РУМНО.

С най-голямо учудване, в качеството си на командир на разузнавателен взвод към щаба на 18-та стрелкова дивизия в гр. Бургас,

през лятото на 1964 г. установих, че бойните карти за евантуални действия на турска територия с шести нули секретност бяха изготвени на топографската основа от края на... Балканската война през 1912 г. За периода 1944-1964 г. допълнения имаха само в района на Галиполи, където в Буюк Чекмедже бяха стационарни ядрените гаубици 203,2 мм. За двата дивизиона, въоръжени с „Онест Джон“ с ядрени бойни глави до 35 килотона се носеха само „професионални легенди“ и фактически не знаехме нищо освен че са „някъде на 20 км край гр. Чорлу“. Единственото „постъжение“ беше получената информация, че по онова време началникът на турските команди се казваше Айдинджон, с чин полковник и че тренировъчната база на подчинените му беше в планинския хребет Трабзон, североизточна Турция. Няколко години по-късно обаче, по време на мирновременното разузнаване, граничната бразда по посока на турския пост бе преминала бегом от началник-щаба на нашата дивизия заедно с нейния мобилизационен план. (Подобен бе случаят с полк. Свръдлов – н-к ДС Перник.)

Любим способ на бившия „боец от тихия фронт“ е да се потопи в терминологичния професионален гулаш, за да може – без да разяснява какво и как е изучавал – да обърка опонента си, който най-често е откровен гилетант. Горното налага да се създаде терминологичен ред в най-стария след проституцията занаят в човешкото развитие:

Всеки занимаващ се със събиране и предаване на информация в полза на загиналия империализъм на Москва („Третия Рим“) се назоваваше в популярните писания „разузнавач“, докато неговият формален антипод беше „шпионин“. В преобладаващата част от агентурните институции в света разузнаването се отличава от контраразузнаването по териториален признак, тоест първото събира екстериториална информация и е без правомощия в собствената си страна, докато КР е с вътрешна насоченост и е без параметър на действие извън държавните граници. Съветските теоретици бяха „новатори“ – те разделяха двата основни типа агентурна дейност по целеви признак, тоест контраразузнаването имаше неоспорима първостепенна роля, чийто обект беше всичко насочено срещу съветския блок, дислоцирано вътре и вън от империята. Вярно на първерзния подход относно взаимния контрол, то следеше и за лоялността на разузнавачите независимо от приказките, че Първо било „светая-светих“.

Стоян Трендафилов
(продължава
в следващия брой)

Георги Константинов: Активни мероприятия

Покръстването на българските турци от свети Тодор Живков с цел създаване на „хомогенна българска нация“ по всяка вероятност е било поръчано от Брежнев или Андропов, за да се изпробва евентуалната помашабна операция за асимилиране на десетките милиони мюсюлмани в СССР. Обаче това „активно мероприятие“ на диктатурата ударя на камък. То предизвика в Турция и на Запад масови протестни демонстрации, манифестации, гладни стачки, литературно-журналистически изяви и т. н. в полза на жертвите. Акциите имаха мирен характер и в някои от тях взехме участие и ние емигрантите. (По-конкретно в една от парижките демонстрации участваха Ценко Барев и пишещата тези спомени). За да парират протеста на световното общественото мнение срещу това своето рода „етническо прочистване“ на едномилонното турско малцинство, в което физическите убийства бяха заменени с духовни, БКП и нейното правителство проведеха с помощта на своите репресивни „органи“ нови „активни мероприятия“, сред които:

1) Създаване с помощта на агенти на ДС сред турското население на псевдонелегални организации и чрез тях разпространение на приказки и позиви, гарнирани със слухове за сепаративни намерения и комплоти за обявяване на мюсюлмански републики в Делиормана и Родопите, където живееха по-компактни маси български турци.

2) Пак с помощта на агенти на ДС бяха проведени няколко безсмислени атенемати във Варна, Пловдив и във влака при гара Буново. В последния случай имаше и жертви (майки с деца). Това окървавено „активно мероприятие“ на ДС целеше да покаже на света „безсърпулния и жесток лик на сепаратистите“ и да оправдае репресиите и духовния геноцид срещу малцинството.

3) Същевременно, ДС получи инструкции от Политбюро на ЦК на БКП да създаде компромати и срещу „външния враг“, т.е. срещу „империализма и живеещата на негова издръжка и намираща се под командата на разузнавателните му служби вражеска емиграция“. Според „Справката“ на „органиите“ (на началника на 17-ти Отдел на ВГУ - Второ главно управление на ДС - полк. Ст. Стефанов от 5.09.1985 г.): „С подписаната преди няколко години от Рейгън директива № 138 тероризмът бе издигнат в ранг на държавна политика от правителството на САЩ.“ Целта била „с помощта на вражеската емиграция да се прехвърли на българска територия екстремистката и терористична вълна... За поддривната ѝ дейност само през 1963 г. американското правителство отпуснало 3 000 000 долара... През 1951 г. за ръководител на терористичните групи на БОД бе определен анархистът Георги Константинов Георгиев, по чиято инициатива са разработени планове за провеждане на терористични акции против наши дипломати... Обмислял е и начин за прехвърляне в страната на групи от бегълци за провеждане на терористични акции...“ и т.н., и т.н.

Конкретните обвинения срещу нас за тези атенемати отпаднаха след 1988 г., когато чрез един съдебен фарс ДС вмени вината на трима свои агенти от турски произход. Те бяха осъдени и... екзекутирани. През 1989 година последваха редица други „мероприятия“ за спасяване на потъващия „Титаник“ на социализма.

За българската част от тези „мероприятия“ засега не можем да твърдим със 100-процентова положителност, че са „активни“, тъй като върху свободния достъп до архива на ДС е поставен воденичният камък на забраната. Прочее, аз излагам само фактите, оставяйки всеки сам да си направи заключенията:

На 20.05.1989 г. по телефона от Марсилия ми се обади Петър Бояджиев – бивш затворник в България, натурализиран емигрант във Франция и бъдещ душеприказчик на „опозиционерите“ и „неформалите“ в НРБ. Той ми съобщи, че са проведени демонстрации от турското население в Каолиново и други селища в Шуменски и Разградски окръзи, които са окървавени от властите. Вече има достатъчно данни, даващи основание да се мисли, че сблъсъците с репресивните сили на Живковия режим също са били провокирани от агенти на ДС (агент „Сава“ и цялата му компания, която в последствие оглави т. нар. ДПС).

В същия момент същият Бояджиев ми съобщи, че по време на предстоящата в края на май Парижка Конференция (от поредицата Хелзинска, Магридска, Виенска и т. н.) за „Мирно съвместно съществуване“ с проловутата „Трета кошница“ (за човешките права) ще се проведе и паралелна Конференция на дисидентите от СССР и източноевропейските страни. Петър Бояджиев ме замоли да изпратя в България телеграми-показки за конференцията от името на Френския организационен комитет (такъв съществуваше, оглавяван от депутат от големите). Той ми продиктува текста на поканите и имената на поканените: 1) Желю Желев, 2) Академик Шелудко, 3) Блага Димитрова, 4) Петко Симеонов, 5) Копринка Червенкова и 6) Петър Манолов – всички от така нар. Клуб за подкрепа на гласността и преустройството – прословутата „неформална“ организация на българските Де-Седенти и Ка-Ге-Бе-нти за която съществуват безспорни данни, че също е „активно

мероприятие“ на ДС и която стана истински разсадник на многобройните ръководители на бъдещата „опозиция на Нейно Величество Номенклатурата“ - СДС и на болшинството ключови артисти в марионетния театър на „мирния преход“ и днешната окаяна българска демокрация...

Аз платих 600 френски франка за телеграмите, които, познавайки от пряк опит манталитета на въпросния Бояджиев, мога със сигурност да твърдя, че си ги е сложил в джоба, отчитайки ги след това като разход за „делото“. Телеграмите бяха изпратени от Благо Славенов. От поканените първите двама (Желю и академик) не дойдоха, а последния - П. Манолов - за който ми беше телефонирал Стефан Вълков от Асеновград, вследствие заплахи срещу живота на син му Манолчо, бе решил да напусне страната, подтикван и улеснен от „органиите“, които уредили паспорти за него и семейството му. (Петър Манолов наистина пристигна в Париж за „паралелната конференция“ след едноседмичен престой в Мюнхен като гост на радио „Свободна Европа“, запознахме се и в последствие им помагах в решаването на част от битовите проблеми, с които се сблъскват всички емигранти.)

Няколко дни по-късно, от „родината“ пристигнаха и останалите трима дисиденти – Блага, Петко и Копринка. Те пътуваха в един самолет и бяха настанени в един и същи хотел, заедно с официалната българска делегация, водена от Петър Младенов и Андрей Луканов. Това „кръвосмешение“ предизвика първоначално учудване, а после бурна веселба и подигравки във френската столица, поради което местните организатори се видяха принудени да преместят дисидентите в друг хотел, за да не бие толкова на очи това странно мирно и съвместно съжителство между властниците и бъдещите им формални опозиционери.

Сред западните организатори и специално от българска страна се открояваха натурализираните бивши български емигранти и настоящи граждани на „вторите си родини“:

1) Дими (Джон) Паница – гражданин на САЩ и Франция,

2) Петър Бояджиев – самоподложил се на своето рода възродителен процес във Франция, където живее и сега – в гр. Марсилия, след като през 1993 година кандидатурата му за министър-председателския пост бе издигната от БСП (преименуваната БКП – „смъртен враг“ на кандидата и... Бояджиев)

3) Бившият офицер от ДС Владимир Костов и Румяна Узунова, по това време и двамата служители на платената от ЦРУ американска радиостанция в Мюнхен – „Свободна Европа“

4) Константин Мишев от радиостанция „Гласът на Америка“, всички „възрождени“ в съответната страна по месторъководство

Под ръководството и с финансите на стоящите зад гърба им институции, на 29, 30 и 31 май 1989 г. се проведе Парижката паралелна дисидентска конференция с участието от българска страна на четворицата дисиденти: покойната Блага Димитрова, провъзгласена приживе за „българка №1“, Петко, Копринка и Манолов.

Аз и някои други емигранти отидохме като зрители. Освен запознанството имах и бегли разговори с дисидентите, от които познавах Блага, чрез бившата ми съпруга. Тя ми каза, че залата е пълна със служители на ДС и на българското посолство и ми даде да разбере, че ѝ е нежелателно да я видят в моята компания.

Изявиите на всички бяха толкова безцветни и страхливи, поради което не можеха да бъдат запомнени. Направи ми впечатление, че в написаните си слова те използваша официалната терминология на диктатурата и наричаха, жертвите и... „турскоезични българи“.

След това в частен порядък видях някои от тях в компанията на Паница и Бояджиев, които уреждаха финансовата страна на дисидентското мероприятие, но разговорите също не вървяха. От България пристигаха „лоши новини“ - арестувани бяха шестима дисиденти, сред които двама доказани казбенти, единият от които стана шеф на имитацията на българската „Солидарност“, а другия го готвиха да оглави Българската православно църква в случай, че негово „Светейшество“ патриката Максим претърпи авария. Арестите бяха придружени от митинги, на които се викало „Смърт за предателите!“, което предизвика истински улах сред нашата дисидентска тройка, която се готвеше да се завръща в родината си, (въсъщност, както посетил се разбира, арестите целяли само подобряване на „умиджа и рейтингите“ на артистите, които скоро след това си излязоха като герои, срещу гаранция от по... 100 лева на глава.) Само с Петър Бояджиев се сдърпахме на масата в кафенето в съседство с френския парламент, където бяхме отседнали след Конференцията. Когато той ми довери „под секрет“, че предстояло свалянето на Живков от постовете му и „съм щял да видя какво ще стане след това...“, аз като абсолютен скептик по отношение на дворцовите „революции“ и циник спрямо дисидентското театро и „спонсорите“ му, не бях твърде деликатен в отговора си...

След този дребен инцидент дисидентите бяха поети от техните западни контрагенти, които ги завеждаха най-напред в една аме-

риканска „Фондация за подпомагане на интелектуалци от Изтока“, където според „ранга“ и заслугите им към „зараждащата се крехка българска демокрация“, всеки получи по 5000 или 6000 френски франка... После ги разведоха по парижките магазини. Например Румяна Узунова придружи Копринка Червенкова, за да си купи сувенини, кълотом, комбинезони и други дамски придобивки. По тази причина и мотиви, и дисидентите, и чичеронената от „Гласовете“ отказаха всякакви разговори с нас емигрантите. Както бе писал бъдещият президент гр. Желю Желев, у нас настъпваше... „великото време на интелегенцията“.

Пет месеца по-късно ударя и великият час на българската демокрация. Първо, по заповед на Москва (предадена, чрез генерала от КГБ и временно изпълняващ длъжността посланик на СССР в София - Виктор Шаратов) пенсионираха Живков и новият генерал секретар на БКП Петър Младенов му благодари за огромните заслуги, които има за развитието на... „майка България“, а после пое и поста Председател (президент) на НРБ, както бе решено на „Кръглата маса“. Другият агент на КГБ – Андрей Луканов – стана „първият демократично избран от стария живковски парламент“ м-р председател на същата НРБ. Малко по-късно, в следващите актове на нямашата край българска трагикомедия, Блага и Петко станаха велики депутати, после първата израсна до вицепрезидент на РБ (при Желю), а Петко - шеф на Комитета за чуждестранна помощ. Копринка си остана редактор на „независим“ културен седмичник, а на Манолов му дадоха една торба зоб в книгоиздателство „Народна култура“. Така всеки получи според заслугите и съучастията си в „мероприятието“. Несъстоялият се патриарх „Фори Светулката“ замина за САЩ, където продава бензин и проповядва словото божие, а агент „Павлов“, освен шеф на КТ „Подкрела“, стана и подпредседател на Световната конфедерация на... „независимите“ синдикати.

Дими Паница основа фондация, с която подпомага бедни деца, главно от цигански произход, което е благородно, плаща на професорки, за да напишат историята на героичната му борба за българската кауза и посрещаша и изпраща високопоставени гости от САЩ като Збигнев Бжежински и Хилари Клинтън. Шаратов се завърна в Москва и стана бизнесмен и... председател на дружеството за българо-руската гружба... С това нашеската трагикомедия не е приключила. За останалите нейни герои ще стане дума на друго място. •

Георги Константинов
откъс от предстоящата за публикуване трета част на неговите спомени

ПРЕДСТАВЯМЕ ДВЕ АНАРХИСТКИ ИЗДАНИЯ

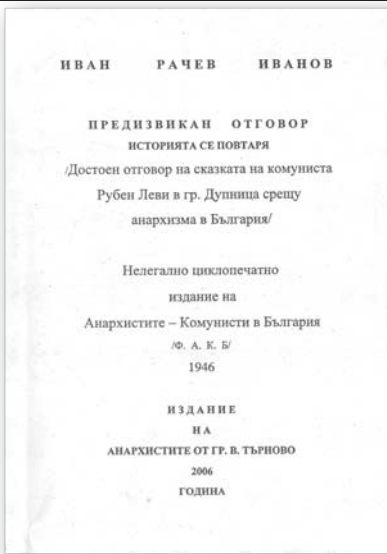

безкомпромисно участие на семейството ни в партийно-обществените борби и национални катаклизми в периода от 1923 г. до днес. С изнесените данни за нашето участие в историческите борби за хляб и човешки прогрес не сме търсили лични облаги, макар че сме се излагали на смъртна опасност. Друг фактор да публикувам брошурата „Достоен живот“ е активното ми участие в общественоекономическата промяна след 10 ноември 1989 г., както на национално, така и на регионално ниво.

През този период придобих ясна представа за материалното и духовно падение на българина. Влезнах в борба с егоизма и алчността, със завистта и подлостта.

Видях страшния човешки парадокс „ти му даваш, той те ругае, а когато вземеш от него, той робски мълчи“. Приоритетна цел на мемоарите е анархистическият идеал, който през целия ми жизнен път е определял категорично поведението ми.

Авторът

Предизвикан отговор: ИСТОРИЯТА СЕ ПОВТАРЯ Иван Рачев

Достоен отговор на сказката на комуниста Рубен Леви в гр. Дупница срещу анархизма в България

Това нелегално издание излиза през 1945 г. като свитък от 45 листа. Повод да си припомним видния анархист, починал през този месец преди 32 години.

ДОСТОЕН ЖИВОТ Трифон Терзийски Второ издание, 224 стр.

„Воден от поговорката, че казаното се забравя, а написаното остава, написах кратка история на моя живот.

В своя житейски очерк съм се спрял повече върху сублимните моменти на моето минало и настояще. Основният повод за издаването на мемоарите ми е активното

40 ДНИ БЕЗ

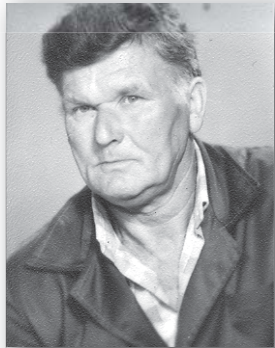
Калчо Стоянов

от село Търничене, Казанлъшко. (роген 1927 г.)

Преживял репресиите на большевистката власт, останал твърдо на анархистическите си позиции.

„Загубата е жестока и голяма. За семейството си ти даде своя неограничен дял и живя с мечтите си за един възвишен идеал.“

от жена му Иванка

Предизборен цирк

Акция на АБГ „АНАРХОСЪПРОТИВА“ в София

На 27.10 между 17 и 21 ч. активисти от „Анархосъпротива“ направиха „Предизборен цирк“. В градинката пред „Свети Седмочисленици“ се раздаваха свободно книги, дискове с музика, храна и дрехи. На големи пана пишеше: „Книги, а не речи“ – за да бъдем информирани и знаещи, а не манипулирани и изолирани. „Храна, а не тлъсти лъжи“, защото важните неща за нас не са техните смехотворни предизборни напъни. „Дрехи, а не голи обещания“ – защото фалшивите и наивни лъжи няма да минат. Бяха разпространени листовки и брошури с призови да не се гласува и с нашата алтернатива – Пряка Демокрация и самоуправление – основни принципи на анархизма. Публикуваме текстовете на листовките по-долу.

Прег големия нагнус „Предизборен цирк“, хората, както винаги гледаха подозрително, но наобиколилите ни геца истински се радваха на карнавалните маски, балоните, пуканките. Мнозина клошари си избраха дрехи и бяха невероятно объркани, че нещо може просто да се раздава без пари. Много възрастни хора си взеха от топлата баница, хапнаха орис и плодове. Изтегляха и късмети. Но каквото и да теглеха, все им се падаше: „За когото и да гласувате, печелят политиците – каквато е реалната истина за това, което става око-

ло нас. А двама активисти, маскирани като клоуни веселяха всички, но и не забравяха да напомнят кои сме и защо го правят. Текстът на един графит от май, 1968 гласи: „Да се подчиняваме на управляващите е глупаво, но далеч по-глупаво е сами да ги избираме!“ – това пишеше и на една от листовките, които раздавахме по ул. „Граф Игнатиев.“

Мнозина ни подкрепиха, заявявайки че нямат вяра на политиците и няма да гласуват за пореден път. Други пък заявиха, че между Сидеров и Първанов принципна разлика няма. Хората тръгнато разбираха как така сме се организирали сами, без да има организация, лидер или „щедри“ спонсори. Съгласиха се с нашата позиция, че всеки ден трябва да бъде ден за размисъл, за да не ни използват и броят като „електорат.“ Успяхме да раздадем близо 200 листовки и брошури. Въпреки, че акцията не беше разрешена нямаше проблеми с полицията, може би единствено защото такава не се и появи.

Цялата акция приключи спокойно и си пожелаваме да се все по-често на улицата и да ставаме все повече.

„Защото нашите мечти никога няма да бъдат в техните урни! Да се разкарат всичките! Нашият живот – в нашите ръце.“

Автономна безвластническа група „Анархосъпротива“

Трагипародия на „Конници“ от Никола Фурнаджиев

ВЛАСТНИЦИ

Властници, властници, властници,

хукнали властници,

Всеки земята, душата ти да окраге.

Нещо остана ли още от тебе, нещастниче,

моя рогино?... Нароге!!! Отге-накъге?

Плачат горите изсечени, зелят полетата,

вятърът влачи над ялови ниви пета...

И хора се разпродават като прасетата.

Политолози в ефира не спират уста.

Тъмното копие спи опаковано неуге в музеите,

святкат под слънцето сенки, оплискани в кръв.

И разпределят си постове пак фарисеите.

Всекому дебнат очите да бъде най-пръв.

Гладни безгласници – братя над бездни надвесени,

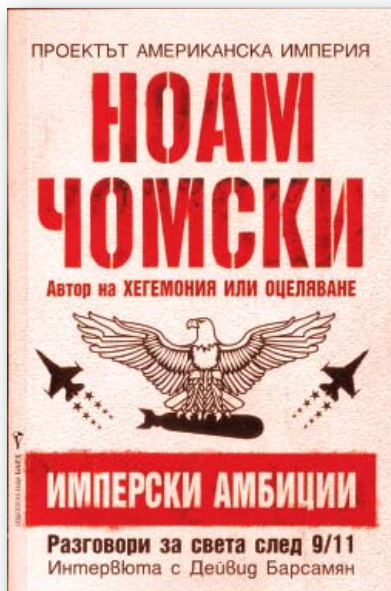
моя рогино и сринато рогно небе.

Буря загава се... Страшно е, хич не е весело.

Каквото мечтахме, къде е? Не стана... Не бе!

Радоу Ралин

Нова книга на Ноам Чомски

Имперски амбиции
Разговори за света след 9/11
11 септември

Ноам Чомски безспорно е емблематична фигура в световното движение за справедливост и солидарност с потиснатите. Понякога е описван като „аятолахът на антиамериканизма“, „истински воин на светлината“ и други изпразнени от съдържание фрази, но тук ще представя с сумите на Дейвид Барсамян, дългогодишен негов приятел и популяризатор:

Да интервюираш Чомски значи да общуваш с човек, който твърди, че не е толкова трудно да узнаеш истината или да разбереш какво

трябва да правиш. Човек, който дефинира и сам олицетворява какъв трябва да бъде един интелектуалец. Който безпощадно критикува хората, които коленичат пред силата и предават гругите, бягайки от отговорност.

Цитатът е от увода към книгата с интервюта, правени в периода март 2003 – февруари 2006, върху външната политика на американското правителство (доколкото управляващата класа има „външна“ и „вътрешна“ политика). Книгата се нарича „Имперски амбиции“ и тази година излезе у нас в превод на Камен Костов. Издаването ѝ е част от амбициозния „Проект Американска империя“, който цели в поредица от книги да изобличи целите на управляващата класа в САЩ да разшири максимално господството си над света.

Представени са девет интервюта, придружени с богат фактологичен материал, понякога простиращи се извън рамките на пряката имперска политика на САЩ, понякога провокиращи читателя с изненадващите си изводи, но представящи мнението на човек, от когото до гнес не съм прочел нищо излишно. Ще приложа следния цитат, който демонстрира критичния тон на интервюта:

Барсамян: Вие казахте, че има „частичка“ разлика между Джордж Буш и Джон Кери, което накара някои хора въпросително да повдигнат вежди.

Чомски: Има разлики. Кери и Буш имат различни погледове и различни групи хора ги заобикалят. Не очаквам Кери да направи големи промени в международната политика, ако остане на власт. ... Обаче във вътрешното управление може да се появят съществени разлики в резултатите. Хората около Буш са истински фанатици и са твърде откровени при това.

...

Може и да не изглеждат толкова големи разликите, но те се трансформират в твърде значими последици за живота на хората. Ако някой казва „Все ми е едно дали Буш ще спечели изборите“, все едно казва на бедните хора и работниците в страната „Все ми е едно дали животът ви ще бъде същипан. И не ме е грижа дали ще вземете, или не малко пари, за да помогнете на майка си, която е инвалид. Мен просто това не ме засяга, защото от възвишената си гледна точка не виждам разлика между двамата кандидати.“

Златко Костадинов

АНАРХО радио програма ДИВЕРСИЯ В ЕФИРА

Денонощието има само 24 часа. Искане ги всичките. Малкото предаване става голяма програма. След като повече от година разкъсваше ефирната радиоскука в съботния следобед, екипът на предаването реши да прави 24-часова програма в Интернет. Можете да слушате пробното излъчване на адрес:

<http://a-bg.net/dve.m3u>

ПОЛЕЗНИ КНИГИ НА НИСКИ ЦЕНИ

Федерацията на анархистите в България предлага на читателите на в. „Свободна мисъл“ следните заглавия на анархистическа литература:

КНИГИ:

1. Основи на безвластието - Г. Хаджиев	1 лв.
2. Национално освобождение и безвластие - Г. Хаджиев	1 лв.
3. Вчерашни, днешни и утрешни проблеми - Г. Хаджиев	1 лв.
4. История на безвластническото движение в България - Г. Хаджиев	1 лв.
5. Моя път (спомени в два тома) - Г. Хаджиев	2x1 лв.
6. Феноменът Махно - П. Аршинов	1 лв.
7. Заблужденията на марксизма - Пиер Рамю	1 лв.
8. Събитието на века - анархистическа Испания - Г. Левал	1 лв.
9. Взаимопомощта - фактор на еволюцията - П. Кропоткин	1 лв.
10. Антиистория славянобългарска - Г. Константинов	1 лв.
11. Краят на държавата и капитала - Г. Константинов	3 лв.
12. С гуми вместо с куршуми - Г. Константинов	5 лв.
13. Възможна ли беше съпротивата срещу ДС? - Г. Константинов	3 лв.
14. Нечути песни - Кръстьо Г. Хаджианов	3,50 лв.
15. Национализъм и култура - Рудолф Рокер	2 лв.
16. Национализъм и култура - Рудолф Рокер том II	5 лв.
17. Избрани страници за и от него - Михаил Бакунин	2 лв.
18. Барутни (по)мисли - Г. Константинов	5 лв.
19. Хляб и свобода - П. Кропоткин	4 лв.
20. Ставайте, робове - Г. Константинов	5 лв.
21. Къде са преминали моите 80 години - Иван Дрънгов	2 лв.
22. Досие на обект №1218 - Александър Наков	2 лв.
23. Спомени за израстването - Христо Колев ГОЛЕМИЯ	6 лв.
24. Одисеята на един анархист - Славейко Павлов	4 лв.
25. Агски калейдоскоп (в два тома) - Г. Константинов	2x5 лв.

БРОШУРИ:

1. Стопанисването на земята - Г. Хаджиев	0,50 лв.
2. Проблемът за организацията на анархизма - Г. Хаджиев	0,50 лв.
3. Що е анархизъм?	0,50 лв.
4. Отговор на една върваща - С. Фор	0,50 лв.
5. За общината	0,50 лв.
6. Федерализъм и централизъм - Рудолф Рокер	0,50 лв.
7. Крахът на руския държавен комунизъм - Рудолф Рокер	1 лв.
8. Килифарево народно въстание и килифарева чета	1 лв.

Тези книги и нови заглавия можете да купите от антикварната книжарница на пл. „Славейков“ №7. Някои от тях могат да се намерят и в книжарницата на бул. Дондуков срещу Първа английска гимназия. Същите още могат да бъдат поръчани и изпратени от Александър Методиев Наков, Перник, ул. „Република“ №4.

АБОНАМЕНТ 2006

Драги читатели, Абонаментът за вестник „Свободна мисъл“ МОЖЕ ДА СТАВА ДО 15-ТО ЧИСЛО НА ВСЕКИ МЕСЕЦ ВЪВ ВСИЧКИ пощенски клонове на страната. За 1 година - 6,00 лв.; за 6 месеца - 3,00 лв.; за 3 месеца - 1,50 лв. Цена на един брой - 0,50 ст.

СВОБОДНА МИСЪЛ

Каталожен номер 649

АНАРХО КАЛЕНДАР

И НИЕ ИМАМЕ ПЪЛНОТО ПРАВО
ДА КАЖЕМ ЗАЕДНО С ПРУДОНА,
ЧЕ ВСЯКА ВЛАСТ Е ЗАГОВОР И
СЪЗАКЛЯТИЕ СРЕЩУ СВОБОДАТА
НА НАРОДА.

ХРИСТО БОТЕВ

- На 02.11.1910 г. в Шипка е роден анархистът Иван Гунджев, преминал през болшевишките лагери на смъртта.
- На 05.11.1895 г. в Лом е роден видният български анархист Петър Лозанов (Перчо).
- На 08.11.1944 г. в Рагомир се състои учредителната конференция на югозадания съюз на Ф.А.К.Б.
- На 08.11.1889 г. е роден видният анархист-революционер Нестор Иванович Махно, или по-известен като батко Махно, воювал както с белите, така и с болшевиките за независимостта на анархистка Украйна.
- На 10.11.1945 г. във в. „Работническа мисъл“ излиза платформата на Ф.А.К.Б.
- На 11.11.1974 г. в Париж умира един от старите идеолози на анархизма в България Иван Рачев Иванов (Иван Правдолюбов).
- На 11.11.1887 г. обесват чикагските борци за 8 часов работен ден.
- На 17.11.1987 г. умира анархистът Трухчо Трухчев, прекарал дълги години във фашистките и болшевишките затвори и лагери.
- На 18.11.1923 г. в София излиза анархокомунистическият вестник „Протест“.
- На 20.11.1936 г. при защитата на Магруд е убит легендарният анархист Буенавентура Дурути.
- На 22.11.1870 г. в Магруд започва да излиза безвластническият вестник „Борба“.
- На 23.11.1926 г. в Париж е основана първата комуна.
- На 27.11.1901 г. в Одрин са обесени анархистите Слави Мерджанов, Христо Илиев и арменският революционер Бедрос Семерджиян.
- На 30.11.1914 г. умира испанският теоретик на безвластнието Анселмо Лоренцо.
- На 30.11.1943 г. в лагера „Брендок“, Белгия е разстрелян от нацистите българският анархист Тодор Ангелов (Божаната), национален герой на Белгия.

Помощи за вестник „Свободна мисъл“

1. Иван Найденов Йотов, гр. Варна 30 лв.
2. Георги Константинов, гр. София 100 лв.
3. Клуб на анархистите в гр. Кнежа, 15 лв.
4. Станчо Кърпаров, с. Бъта 10 лв.
5. Иванка Стоянова, с. Търничане, Казанлъшко 20 лв.

БАНКОВИ СМЕТКИ (IVAN):

В български левове:	BG86 UBBS 8261 1010 0473 10
В щатски долари:	BG22 UBBS 8261 1110 0473 14
В евро:	BG30 UBBS 8261 1410 0473 15

ТБ ОББ АД, клон Перник

ФАБ благодарни за оказаната подкрепа!

Вестник „Свободна мисъл“ не печели от реклами или обяви и не е спонсориран от никакви патриотични бизнесмени и затова не изплаща хонорари. Редакцията приема материали, написани грамотно на стандартни машинописни страници – 30 реда на страница, 55 знака на ред. Всеки автор носи отговорността за съобщените факти и твърдения! Ръкописи не се рецензират и не се връщат!

уебсайт на ФАБ: www.a-bg.net
уебсайт на „Свободна мисъл“: sm.a-bg.net

телефони за връзка с ФАБ

Ал. Наков (076) 631 388 Хр. Велинов (0335) 32 00
Г. Божилов (07178) 30 45 Г. Константинов (02) 873 9988

АВТОНОМНА БЕЗВЛАСТНИЧЕСКА ГРУПА АНАРХОСПРОТИВА:
aresistance@riseup.net
АНАРХИСТИЧЕСКА ГРУПА „ВАСИЛ ИКОНОМОВ“:
afront2003@yahoo.com

адрес на редакцията

София, ЖК Надежда, пощенски клон 1220, пощенска кутия 59

редакционна колегия

почетен главен редактор **Христо К. Йорданов**
отговорен редактор **Г. Божилов**

предпечатна подготовка
печат

„Свободна мисъл“
„Унископ“ ООД